

PROTOKÓŁ KONTROLI

Urzędu Miasta w Bydgoszczy ul. Jezuicka 1, kod pocztowy 85 – 102, Regon 000596375, zwanego w dalszej treści protokołu „Urzędem”.

Prezydentem Bydgoszczy od 5 grudnia 2010 r. jest Pan Rafał Bruski.

Poprzednio Prezydentem Bydgoszczy od 10 listopada 2002 r. do 4 grudnia 2010 r. był Pan Konstanty Dombrowicz.

[Dowód: akta kontroli str. 5 – 7]

Kontrolę przeprowadzili kontrolerzy z Delegatury Najwyższej Izby Kontroli w Bydgoszczy:

- Artur Nierebiński – starszy inspektor kontroli państwowej, działając na podstawie upoważnienia nr 075533 z 9 sierpnia 2011 r. – w okresie od 12 sierpnia 2011 r. do 23 grudnia 2011 r. (z przerwami).
- Artur Gackowski – główny specjalista kontroli państwowej, działając na podstawie upoważnienia nr 076673 z 7 listopada 2011 r. – w okresie od 8 listopada 2011 r. do 23 grudnia 2011 r. (z przerwami).

[Dowód: akta kontroli str. 3 – 4]

Kontrolą objęto „Realizację przez samorząd miasta Bydgoszczy wybranych inwestycji w zakresie budowy lub modernizacji dróg w okresie od 1 stycznia 2008 r. do 23 grudnia 2011 r.”

W treści niniejszego protokołu kontroli zastosowano następujące skróty, które odpowiednio oznaczają:

- ustawa o NIK – ustawa z dnia 23 grudnia 1994r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. z 2007 r., Nr 231, poz. 1701, ze zm.),
- UOSG – ustawa dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 ze zm.),
- UOD – ustawa dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz.U. z 2010 r. Nr 80, poz. 526 ze zm.),
- UOF - ustawa dnia 29 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. Nr 157, poz. 1240 ze zm.) oraz ustawa dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz.U. Nr 249, poz. 2104 ze zm.),

- RMB – Rada Miasta Bydgoszczy,
- PMB – Prezydent m. Bydgoszczy,
- ZDMiKP – Zarząd Dróg Miejskich i Komunikacji Publicznej,
- ZAW – Zespół Audytu Wewnętrznego,
- WBF – Wydział Budżetu i Finansów,
- WRiS – Wydział Rozwoju i Strategii Miasta,
- ZK – Zespół Kontroli,
- WZP – Wydział Zamówień Publicznych,
- WIM – Wydział Inwestycji Miasta (dawniej Wydział Inżyniera Miasta i Nadzoru Inwestycyjnego),
- regulamin organizacyjny – regulamin organizacyjny Urzędu wprowadzony zarządzeniami PMB: nr 1019/07 z 7.12.2007 r. (ze zm.); nr 59/2011 z 24.01.2011 r.
- regulamin wewnętrzny – regulaminy wewnętrzne wydziałów Urzędu wprowadzony zarządzeniem PMB nr 86/07 z 2.02.2007 r. (ze zm.).

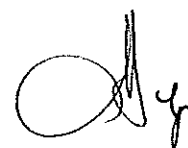
W toku kontroli ustalono, co następuje:

1. Organizacja realizacji zadań dotyczących budowy i modernizacji dróg publicznych oraz ich finansowania

1.1. Podział zadań dotyczących budowy i modernizacji dróg

W badanym okresie Urząd nie realizował bezpośrednio zadań inwestycyjnych dotyczących modernizacji lub budowy dróg publicznych. Zadania te wykonywała powołana do tego celu samorządowa jednostka organizacyjna, nieposiadająca osobowości prawnej, prowadzona w formie jednostki budżetowej, pod nazwą Zarząd Dróg Miejskich i Komunikacji Publicznej w Bydgoszczy utworzona na podstawie uchwały nr XLIX/496/94 RMB z dnia 17.02.1994 r. w sprawie utworzenia ZDMiKP (ze zm.). W 2005 r. ZDMiKP został przekształcony z zakładu budżetowego w jednostkę budżetową na podstawie uchwały nr LIV/1101/05 RMB z dnia 28.09.2005 r. w sprawie przekształcenia zakładu budżetowego – ZDMiKP – w jednostkę budżetową.

[Dowód: akta kontroli str. 185 – 203]

W statucie ZDMiKP stanowiącego załącznik nr 1 do uchwały nr LIV/1101/05 RMB z dnia 28.09.2005 r. w sprawie przekształcenia zakładu budżetowego – ZDMiKP – w jednostkę budżetową, określono przedmiot działania tej jednostki. Było nim m.in.: finansowanie, planowanie, budowa i modernizacja sieci drogowej oraz obiektów inżynierskich, utrzymanie sieci drogowej i obiektów inżynierskich, organizowanie i zarządzanie ruchem, utrzymanie dróg w okresie zimowym. W badanym zakresie przedmiot działania nie uległ zmianie.

[Dowód: akta kontroli str.185 - 194]

Zgodnie z regulaminem organizacyjnym pracą Urzędu kierował PMB, przy pomocy swoich Zastępców oraz Skarbnika, Sekretarza i Pełnomocników. Do jego kompetencji należało, m.in. nadzorowanie prac podległych wydziałów, miejskich jednostek organizacyjnych oraz miejskich spółek prawa handlowego.

Do zakresu zadań wybranych komórek organizacyjnych (w badanym zakresie) należało:

- **WRIS:** prowadzenie spraw związanych z przygotowywaniem i monitorowaniem wieloletniego planu inwestycyjnego,
- **ZAW:** realizowanie na podstawie Planu Audytu wewnętrznego zadań zapewniających audyt finansowy, operacyjny, systemowy, informatyczny i zgodności,
- **WBF:** Przygotowywanie projektów budżetu miasta nadzór i kontrola jego realizacji, prowadzenie obsługi finansowo – księkowej budżetu miasta,
- **ZK:** prowadzenie kontroli w Urzędzie oraz jednostkach organizacyjnych miasta,
- **WIM:** opracowywanie limitów wydatków na wieloletnie plany inwestycyjne, opracowywanie rocznych planów inwestycyjnych i ich korekt,
- **WZP:** kompleksowa obsługa Urzędu w zakresie realizacji ustawy o zamówieniach publicznych,

Na podstawie § 23 regulaminu organizacyjnego zobowiązano dyrektorów wydziałów Urzędu do współdziałania z innymi wydziałami Urzędu w celu realizacji zadań wymagających uzgodnień. W badanym okresie nie obowiązywały inne, odrębne szczegółowe uregulowania dotyczące współdziałania wskazanych powyżej komórek organizacyjnych oraz ZDMiKP w zakresie realizacji zadań objętych niniejszą kontrolą.

Bezpośredni nadzór nad ZDMiKP powierzono Zastępcy PMB. W okresie objętym kontrolą funkcję tą pełnili:

- Pani Lucyna Kojder-Szweda – do grudnia 2010 r.
- Pan Stefan Markowski – od stycznia 2011 r.

[Dowód: akta kontroli str. 204 – 216]

Na podstawie dokumentacji udostępnionej przez Urząd stwierdzono, że WRiS monitorował realizację Wieloletniego Planu Inwestycyjnego w oparciu o:

- sprawozdania z wykonania budżetu miasta Bydgoszczy sporządzane w cyklach półrocznych,
- informacje od dysponentów środków budżetowych dotyczący przebiegu realizacji zadań inwestycyjnych.

[Dowód: akta kontroli str. 217]

W badanym okresie w Urzędzie nie obowiązywały procedury ani inne uregulowania wewnętrzne dotyczące sposobu sprawowania nadzoru nad ZDMiKP.

[Dowód: akta kontroli str. 218]

Z wyjaśnień dotyczących sposobu sprawowania nadzoru nad działalnością ZDMiKP w zakresie budowy i modernizacji dróg złożonych przez:

- Pana Stefana Markowskiego – Zastępcę PMB wynika m.in., że *Nadzór finansowy i merytoryczny nad ZDMiKP w Bydgoszczy sprawuje Prezydent Bydgoszczy, a w jego imieniu zastępca Prezydenta Stefan Markowski.*

Nadzór ten obejmuje następujące formy i metody:

1. Spotkania robocze w siedzibie Urzędu Miasta,

Spotkania robocze mają charakter cykliczny. Służą wymianie informacji, ocenie postępów realizacji zadań, podejmowaniu decyzji w sytuacjach spornych. W spotkaniach tych z ramienia Zarządu uczestniczą (wg potrzeb) Dyrektorzy, Główna Księgowa, pracownicy merytoryczni, projektanci, wykonawcy.

2. Wizytacje w ZDMiKP

Nadzór nad działalnością ZDMiKP odbywa się również poprzez wizyty w siedzibie ZDMiKP jak również na terenach prowadzonych przez ZDMiKP inwestycji..

3. Wyjazdy w sprawach dotyczących statutowej działalności Zarządu.

Prezydent Miasta Bydgoszczy oraz Zastępca Prezydenta Stefan Markowski, uczestniczą w spotkaniach wyjazdowych z przedstawicielami administracji rządowej (Ministerstwo Infrastruktury, centrum Unijnych Projektów Transportowych) oraz samorządowej (Urząd marszałkowski).

4. Żądanie i przyjmowanie pisemnych wyjaśnień

Formą kontroli sprawowaną nad pracą ZDMiKP jest żądanie pisemnych wyjaśnień w obszarach tematycznych będących w kompetencjach zarządu.

5. Zatwierdzanie przedkładanych planów i sprawozdań

Prezydent oraz podległe mu służby przyjmują i zatwierdzają przygotowane przez Zarząd plany rzeczowo finansowe oraz sprawozdania w tym z wykonania budżetu, realizacji uchwał, sprawozdania z rocznej działalności ZDMiKP.

Na bieżąco Wydział Finansowo-Budżetowy kontroluje realizację wydatków i dochodów w ramach inwestycji realizowanych przez Zarząd w tym realizacji zadań współfinansowanych ze środków unijnych.

Wydział Rozwoju i Strategii Miasta monitoruje postęp zadań wpisanych w Lokalny Program Rewitalizacji dla Miasta Bydgoszczy.

[Dowód: akta kontroli str. 31 – 40]

- Panią Lucynę Kojder-Szweda – Zastępcę PMB do grudnia 2010 r., obecnie Dyrektora WIM, która podała m.in., że *Sprawowanie nadzoru nad działalnością Zarządu Dróg Miejskich i Komunikacji Publicznej w Bydgoszczy (ZDMiKP) w zakresie budowy i modernizacji dróg odbywało się poprzez:*

- *udział w naradach roboczych, spotkaniach wewnętrznych i zewnętrznych, zwłaszcza w sytuacjach gdy oprócz specjalistów zatrudnionych w ZDMiKP wskazana była obecność urzędnika wyższej rangi – zastępcy prezydenta, konferencjach poświęconych problematyce drogowej i komunikacyjnej,*

- *wspólne analizowanie i rozwiązywanie problemów zarówno natury formalnej (w tym finansowej) jak i technicznej,*

- *udział w wizjach lokalnych terenów budów – planowanych do realizacji jak i w trakcie realizacji,*

- udział w organizowanych przez Prezydenta spotkaniach z mieszkańcami poszczególnych osiedli miasta, przewodniczącymi Rad Osiedli określającymi priorytety co do przebudowy dróg gminnych o nawierzchni nieutwardzonej, a także w spotkaniach dotyczących spraw natury drogowej ale „pojedyńczych” mieszkańców.

- odpowiedni przepływ informacji (ustnych i pisemnych) odnośnie finansów na inwestycje, stanu zaawansowania rzeczowego inwestycji,

- udział w monitorowaniu budżetu na inwestycje drogowe, jego korekt na wniosek ZDMiKP (np. w przypadku odpowiedniej dyslokacji środków zaoszczędzonych na danym zadaniu inwestycyjnym).

[Dowód: akta kontroli str. 28 – 30]

Spotkania Zastępców Prezydenta z przedstawicielami ZDMiKP nie były protokolowane. Inne czynności potwierdzające sprawowanie nadzoru nad ZDMiKP nie były udokumentowane.

Na podstawie analizy zapisów regulaminu organizacyjnego stwierdzono, że organizacja i podział zadań w zakresie budowy i modernizacji dróg nie ulegały zmianom w badanym okresie.

[Dowód: akta kontroli str. 218]

Przygotowywaniem i realizacją procesów inwestycyjnych dotyczących budowy dróg zgodnie ze statusem zajmował się ZDMiKP. Z dokumentów udostępnionych w Urzędzie wynika, że w ZDMiKP obowiązywała procedura dotycząca udzielania zamówień publicznych określająca m.in.: zasady planowości, szacowanie wartości zamówienia, organizację procesu udzielania zamówień, przygotowanie postępowania, prowadzenie postępowania oraz procedury protestacyjne. Podczas analizy ww. dokumentów nie stwierdzono odstępstw w przyjętych procedurach od obowiązującego systemu prawa.

[Dowód: akta kontroli str. 219 – 229]

Zasady i tryb postępowania obowiązujące w Urzędzie dotyczące konstruowania wieloletnich planów wydatków na inwestycje w zakresie budowy i modernizacji dróg publicznych opisano w punkcie 2.2. niniejszego protokołu kontroli.

1.2. Finansowanie zadań inwestycyjnych dotyczących budowy i modernizacji dróg oraz uzyskane efekty rzeczowe w tym zakresie.

Na podstawie analizy uchwał budżetowych oraz danych udostępnionych przez pracowników Urzędu dotyczących dróg na terenie miasta Bydgoszczy stwierdzono, co następuje:

Łącznie w latach 2008-2011 (I półrocze) kwota wydatków poniesionych przez samorząd Miasta Bydgoszczy na finansowanie inwestycji dotyczących budowy i modernizacji dróg wyniosła 246,8 mln zł, co stanowiło 102,4% kwoty wydatków poniesionych na te cele w latach 2004-2007 (241 mln zł). Udział wydatków na budowę i modernizację dróg w wydatkach ogółem samorządu Miasta Bydgoszczy poniesionych w okresie objętym kontrolą wyniósł 5,52 %, natomiast w latach 2004-2007 wydatki na te cele stanowiły 6,56 % wydatków ogółem.

W 2008 r. na zadania inwestycyjne dotyczące modernizacji lub budowy dróg publicznych wydatkowano łącznie 109.468 tys. zł, co stanowiło 98,8 % planu wydatków po zmianach oraz 95,2 % pierwotnego planu wydatków przyjętego w uchwale budżetowej RMB na 2008 r. Wymieniona kwota zawiera wydatki niewygasające w wysokości 5.400 tys. zł poniesione na sfinansowanie przebudowy dróg powiatowych w roku następnym. Przy niewuzględnieniu wydatków niewygasających w 2008 r. na powyższe zadania wydatkowano łącznie 104.068 tys. zł, co stanowiło 93,9 % planu wydatków po zmianach oraz 90,5 % pierwotnego planu wydatków przyjętego w uchwale budżetowej RMB na 2008 r. Wydatki były finansowane w 80,2% ze środków własnych Miasta Bydgoszczy, środków z Unii Europejskiej (9,3 %) oraz dotacji budżetowych (10,5%). Wydatki poniesione w 2008 r. stanowiły 74,5 % kwoty zgłoszonych zapotrzebowań (146.935 tys. zł). Środki własne Miasta Bydgoszczy pochodziły z budżetu miasta, sprzedaży obligacji oraz zaciągniętego kredytu.

W 2009 r. na zadania inwestycyjne objęte kontrolą wydatkowano łącznie 50.625 tys. zł, co stanowiło 100 % planu wydatków po zmianach oraz 80,3 % pierwotnego planu wydatków przyjętego w uchwale budżetowej RMB na 2009 r. . Wymieniona kwota zawiera wydatki niewygasające w wysokości 4.179 tys. zł poniesione na sfinansowanie przebudowy dróg krajowych (546 tys. zł), powiatowych (3.013 tys. zł) oraz gminnych (619 tys. zł) w roku następnym. Przy niewuzględnieniu wydatków niewygasających w 2009 r. na powyższe zadania wydatkowano łącznie 46.087 tys. zł, co stanowiło 91,7 % planu wydatków po zmianach oraz 73,6 % pierwotnego planu wydatków przyjętego w uchwale budżetowej

RMB na 2009 r. Przyczynami zmniejszenia planu wydatków były m.in.: brak możliwości rozpoczęcia zadania „Przebudowa Węzła Zachodniego-II etap” ze względu na opóźnienie prac projektowych zleconych przez PKP, przesunięcie terminu płatności na 2010 r. za opracowanie dokumentacji projektowej dla zadania „Rewitalizacja Starego Rynku wraz z przyległymi ulicami oraz ul. Mostowej wraz z ciągiem komunikacyjnym mostu J. Sulimy-Kamińskiego”. Wydatki były finansowane w 88,9 % ze środków własnych Miasta Bydgoszczy, a także z dotacji z budżetu państwa (11,1%). Wydatki poniesione w 2009 r. stanowiły 70,3% kwoty zgłoszonych zapotrzebowań (72.000 tys. zł). Środki własne Miasta Bydgoszczy pochodziły z budżetu miasta, sprzedaży obligacji, środków własnych ZDMiKP oraz zaciągniętego kredytu.

Wydatki poniesione na realizację inwestycji w zakresie objętym kontrolą w 2009 r. stanowiły 46,2 % wydatków zrealizowanych w 2008 r.

W 2010 r. na zadania inwestycyjne objęte kontrolą wydatkowano łącznie 67.946 tys. zł, co stanowiło 94,3 % planu wydatków po zmianach oraz 68,4 % pierwotnego planu wydatków przyjętego w uchwale budżetowej RMB na 2010 r. Wymieniona kwota zawiera wydatki niewygasające w wysokości 8.213 tys. zł poniesione na sfinansowanie przebudowy dróg krajowych (240 tys. zł), powiatowych (1.959 tys. zł) oraz gminnych (6.014 tys. zł) w roku następnym. Przy niewuzględnieniu wydatków niewygasających w 2010 r. na powyższe zadania wydatkowano łącznie 59.733 tys. zł, co stanowiło 82,9 % planu wydatków po zmianach oraz 60,2 % pierwotnego planu wydatków przyjętego w uchwale budżetowej RMB na 2010 r. Przyczynami zmniejszenia planu wydatków były przesunięcia terminów realizacji zaplanowanych inwestycji. Wpływ na powyższe miał m.in. przedłużający się termin uzyskania decyzji środowiskowej oraz decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej dla zadania „Przebudowa Węzła Zachodniego-II etap”, niedokończenie prac projektowych dotyczących zadania „Budowa ul. Ogińskiego w Bydgoszczy na odcinku od ulicy Powstańców Wielkopolskich do ulicy Wojska Polskiego wraz z obiektami inżynierskimi i dojazdami” z powodu przedłużającej się procedury uzgadniania projektu budowlanego z gestorami sieci jak również przedłużającego się postępowania o wydanie decyzji środowiskowej, przedłużające się postępowanie przetargowe dotyczące zadania „Przebudowa ulicy Nakielskiej - I etap - odc. od Ronda Grunwaldzkiego do ul. Czerwonego Krzyża” (treść ofert wymagała wszczęcia postępowania wyjaśniającego i uzupełniającego ze strony oferentów) oraz przesunięciem części wydatków na 2011 r. po uaktualnieniu harmonogramu płatności spowodowanym rozliczeniem faktycznie wykonanych robót w przypadku 4 zadań

inwestycyjnych. Wydatki były finansowane w 78,9 % ze środków własnych Miasta Bydgoszczy, w 17,0 % z dotacji z budżetu państwa oraz ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej (4,1 %). Środki własne Miasta Bydgoszczy pochodziły z budżetu miasta oraz zaciągniętego kredytu.

Wydatki poniesione w 2010 r. stanowiły 48,9 % kwoty zgłoszonych zapotrzebowań (138.915tys. zł).

Wydatki poniesione na realizację inwestycji w zakresie objętym kontrolą w 2010 r. stanowiły 135,2 % tych wydatków zrealizowanych w 2009 r. oraz 62,0 % wydatków poniesionych w 2008 r.

W okresie I półrocza 2011 r. wydatki poniesione na zadania inwestycyjne dotyczące modernizacji lub budowy dróg wyniosły łącznie 19.136 tys. zł, co stanowiło 12,9 % wydatków zaplanowanych na 2011 r. (po zmianach) oraz 12,9 % pierwotnego planu wydatków ujętego w uchwale budżetowej RMB na 2011 r. Poniesione wydatki były finansowane ze środków własnych Miasta Bydgoszczy – 43,8 %, a w pozostałej części ze środków pochodzących z Unii Europejskiej. Kwota wydatków wg zgłoszonych zapotrzebowań na 2011 r. wyniosła 165.946 tys. zł, co stanowiło 111,7 % planu wydatków po zmianach.

[Dowód: akta kontroli str. 230 – 268]

Z wyjaśnienia złożonego Panią Lucyną Kojder- Szweda – Dyrektora WIM W sprawie:

- przyczyn zmniejszenia planów wydatków na realizację budowy i modernizacji dróg w latach 2009 i 2010 wynika m.in., że:

-w 2008 roku kończyły się wcześniej rozpoczęte o dużej wartości inwestycje np. przebudowa ul. Gdańskiej – odc. od ul. 11 listopada – do ul. Rekreacyjnej, trasa WZ ul. Ludwikowo, odc. od ul. Zaświat do ul. Żeglarskiej (w tym budowa dwóch wiaduktów na Trasie WZ), ul. Żeglarska odc. od ul. Zakątek do Saperów, północnego Wiaduktu Warszawskiego, dwóch wiaduktów w ciągu ul. Gdańskiej, co wymagało odpowiednio większych nakładów na inwestycje niż gdy są one jeszcze na etapie projektowania,

- w 2009 roku w budżecie miasta znajdują się inwestycje o dużej wartości, ale będące jeszcze na etapie projektowania – np. budowa: linii tramwajowej do Fordonu, linii tramwajowej PKP – centrum miasta, ul. Ogińskiego (w tym: obiekt mostowy i estakady najazdowe), Węzła Zachodniego – II etap, dlatego też nakłady są odpowiednio niższe, ale będą generowały coraz

większe wydatki, gdy rozpocznie się budowa tego, co zaprojektowano. Przy konstruowaniu budżetu należało więc brać pod uwagę skutki wykonania inwestycji wcześniej zaplanowanych do realizacji i nie obciążać nowymi inwestycjami o dużej wartości,

- w 2010 roku widać już jak rosną wydatki w tym na inwestycje przykładowo wyżej wymienione – rozpoczęła się bowiem ich realizacja. Niewątpliwie budżet miasta musiał być na to następstwo (zadania projektowane) przygotowany (zadania realizowane) i to w odpowiednim horyzoncie czasowym (weryfikowanym w tym czasie limitami na wieloletnie programy inwestycyjne).

- przyczyn niepełnej realizacji wydatków na zadania inwestycyjne dotyczące modernizacji lub budowy dróg w nawiązaniu do zgłoszonych niezbędnych zapotrzebowań w latach 2008 – 2010 wynika m.in., że: *Potrzeby miasta zwłaszcza natury inwestycyjnej w każdej dziedzinie życia jego mieszkańców, należącej do zadań własnych gminy – są bardzo duże. Dlatego też władze miasta muszą dokonywać bardzo trudnych wyborów, żeby zaspokoić najpilniejsze (w tym z możliwością ich dofinansowania ze źródeł zewnętrznych) tym samym realizować wydatki nie zawsze w takim zakresie jak wynika to ze zgłoszonych niezbędnych – w opinii wnioskujących – zapotrzebowań w tym przez ZDMiKP, który i tak ma zawsze największy budżet na inwestycje. Wydatki na inwestycje miasta i nie tylko, budżet, bowiem musi zapewnić pokrycie wydatków bieżących związanych z utrzymaniem miasta są zdeterminowane jego możliwościami finansowymi. Kluczem zatem zawsze jest stan finansów miasta, pozwalający lub nie na podjęcie kolejnych zadań inwestycyjnych lub z zakresu utrzymania.*

[Dowód: akta kontroli str. 272 – 273]

Uchwałą nr XL/560/08 RMB z 17.12.2008 r. w sprawie ustalenia wydatków, które nie wygasają z upływem roku 2008 ustalono wykaz wydatków niewygasających z końcem 2008 r. na łączną kwotę 16.976.881 zł, z czego 5.400.578 zł dotyczyło zadań związanych z modernizacją lub budową dróg. Jako przyczynę wskazano m.in.:

- przesunięcie terminu realizacji przebudowy ul. Bora Komorowskiego w celu uzyskania jego dofinansowania w 2009 r. w ramach rządowego programu wieloletniego pn. „Narodowy program przebudowy dróg lokalnych 2008 – 2011”,
- konieczność wykonania dodatkowych robót ziemnych w trakcie przebudowy ul. Cmentarnej,
- wstrzymanie realizacji robót drogowych w pełnym zakresie wynikające z przyjętego harmonogramu rzeczowo – finansowego 2 ulic spowodowanym przedłużającym

się postępowaniem przetargowym na wykonawcę przebudowy przyłączy kablowych do budynków prowadzonym przez zakład energetyczny,

- konieczność rozszerzenia decyzji o ustaleniu lokalizacji drogi o dodatkowe działki będące własnością Nadleśnictwa Bydgoszcz, zaistniała w trakcie opracowania dokumentacji technicznej.

[Dowód: akta kontroli str. 148 – 153]

Uchwałą nr LVII/876/09 RMB z 16.12.2009 r. w sprawie ustalenia wydatków, które nie wygasają z upływem roku 2009 ustalono wykaz wydatków niewygasających z końcem 2009 r. na łączną kwotę 9.098.612 zł, z czego 4.179.287 zł dotyczyło zadań związanych z modernizacją lub budową dróg. Jako przyczynę wskazano m.in.:

- brak możliwości zakończenia prac projektowych zadania pn. ” Budowa ul. Ogińskiego” z uwagi na opóźnienie w uzyskaniu informacji o eksploatowanych sieciach energetycznych oraz o warunkach przyłączenia do tych sieci, których gestorem była ENEA S.A.,
- opóźnienia przy opracowaniu dokumentacji zleconej przez PKP S.A., w związku, z czym brak było możliwości partycypowania w kosztach przez samorząd Miasta Bydgoszczy, przy realizacji zadania pn. ” Przebudowa węzła zachodniego – II etap”,
- konieczność rozszerzenia zakresu dokumentacji o budowę kolektora deszczowego przy budowie ul. Pijarów,
- wstrzymaniem modernizacji 2 ulic ze względu na konieczność wykonania przebudowy istniejącego gazociągu kolidującego z istniejącym układem drogowym.

[Dowód: akta kontroli str. 154 – 158]

Uchwałą nr V/12/10 RMB z 29.12.2010 r. w sprawie ustalenia wydatków, które nie wygasają z upływem roku 2010 ustalono wykaz wydatków niewygasających z końcem 2010 r. na łączną kwotę 18.738.416 zł, z czego 8.213.040 zł dotyczyło zadań związanych z modernizacją lub budową dróg. Jako przyczynę wskazano m.in.:

- konieczność zmiany średnic pali pod obiektami inżynierskimi, co uniemożliwiło terminową realizację zadania pn. „Budowa ulicy Ogińskiego”,
- brak możliwości wykonania dokumentacji projektowych z uwagi na przedłużające się postępowanie o wydanie decyzji środowiskowej,
- brak możliwości dokończenia robót ze względu na niesprzyjające warunki atmosferyczne,

- wstrzymanie realizacji prac projektowych ze względu na wpływające protesty dotyczące proponowanego wariantu rewitalizacji ul. Dworcowej,
- opóźnienia przy realizacji modernizacji dróg gminnych z uwagi na ponadprzeciętny czas trwania procedur administracyjnych związanych z uzyskaniem warunków technicznych i uzgodnień gestorów sieci i urządzeń podziemnych (PGNiG, ENEA S.A.).

[Dowód: akta kontroli str. 159 – 166]

W poszczególnych latach okresu 2008 – 2010 procentowy udział zrealizowanych wydatków związanych z inwestycjami w zakresie budowy i modernizacji dróg w wydatkach Miasta ogółem wyniósł odpowiednio 10,93% (2008 r.), 7,73% (2009 r.) oraz 4,77% (2010 r.). Na rok 2011 r. w budżecie Miasta Bydgoszczy zaplanowano łącznie na budowę i modernizację dróg 148.529 tys. zł (plan po zmianach), co stanowiło 7,79% wydatków ogółem zaplanowanych na 2011 r.

[Dowód: akta kontroli str. 269-270,274]

Na podstawie analizy dokumentacji udostępnionej przez WB stwierdzono, że w okresie objętym kontrolą Samorząd Miasta Bydgoszczy nie zawierał umów kredytowych na realizację konkretnych zadań inwestycyjnych w tym na modernizację lub budowę dróg. Urząd posiadał otwartą linię kredytową w Europejskim Banku Inwestycyjnym z przeznaczeniem na realizację wszystkich zadań inwestycyjnych. W ramach kredytów w latach 2008 – 2011 (I półrocze) uruchomiono środki w wysokości 289.764 tys. zł, z czego: 76.564 tys. zł w 2008 r., 76.000 tys. zł w 2009 r., 137.000 tys. zł w 2010 r. oraz 200 tys. zł w I półroczu 2011 r. We wskazanym okresie spłacono zobowiązania z tytułu udzielonych kredytów na kwotę 225.870 tys. zł, z czego 80.402,5 tys. zł stanowiły odsetki od udzielonych kredytów.

[Dowód: akta kontroli str. 167 – 180]

W latach 2008-2011 (I półrocze) samorząd Miasta Bydgoszczy wnioskował o dofinansowanie ze środków Unii Europejskiej realizacji 9 zadań w zakresie budowy i modernizacji dróg. Środki te miały pochodzić z Kujawsko – Pomorskiego Regionalnego Programu Operacyjnego, Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko, Sektorowego programu operacyjnego „Transport” oraz Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego. Łączna kwota wniosków o dofinansowanie złożonych w kontrolowanym okresie wyniosła 258.791,0 tys. zł. Do dnia 12 grudnia 2011 r. uzyskano dofinansowanie do realizacji 6 projektów w wysokości 111.206,7 tys. zł. Nie wystąpiły przypadki odmowy

dofinansowania projektów. Do czasu zakończenia niniejszej kontroli 8 projektów na finansowanie, których podpisano umowę pozostawało w trakcie realizacji.

[Dowód: akta kontroli str. 274 – 277]

W latach 2008-2011 (I półrocze) samorząd Miasta Bydgoszczy wnioskował o dofinansowanie ze środków z dotacji z budżetu państwa realizacji 4 zadań w zakresie budowy i modernizacji dróg. Do dnia 30 czerwca 2011 r. uzyskano dofinansowanie do realizacji wszystkich projektów w wysokości 28.642 tys. zł.

[Dowód: akta kontroli str. 278]

W latach 2008-2011 (I półrocze) w Bydgoszczy wybudowano lub zmodernizowano łącznie 34,5 km dróg (w tym drogi nowo wybudowane miały długość 29,3 km, a zmodernizowane odcinki 5,2 km). co stanowiło 66,7 % łącznej długości dróg wybudowanych lub zmodernizowanych w latach 2004-2007 (43,8 km).

Według stanu na dzień 30 czerwca 2011 r. Miasto Bydgoszcz zarządzało 782,9 km dróg publicznych. Łączna długość wybudowanych i zmodernizowanych odcinków dróg publicznych w badanym okresie (lata 2008-2011) stanowiła 4,4 % długości wszystkich dróg publicznych zarządzanych przez ZDMiKP (stan na dzień 30 czerwca 2011 r.).

Według stanu na dzień 30 czerwca 2011 r. w trakcie budowy lub modernizacji znajdowało się 8,0 km, w tym 5,67 km dróg powiatowych.

W kontrolowanym okresie oraz w latach 2004-2007 wybudowano po 1 nowym moście, natomiast ilość wybudowanych skrzyżowań drogowych wielopoziomowych wyniosła odpowiednio 2 (2008-2011) oraz 1 (lata 2004-2007).

[Dowód: akta kontroli str. 269 – 270]

1.3. Kontrole dotyczące realizacji zadań dotyczących budowy i modernizacji dróg

1.3.1. Kontrola wewnętrzna przeprowadzona przez komórki organizacyjne Urzędu oraz Audyt Wewnętrzny

Na podstawie dokumentacji udostępnionej przez ZK dotyczącej przeprowadzonych kontroli wewnętrznych w Urzędzie, stwierdzono, że:

- w okresie od 01.01.2008 r. – 31.10.2011 r. ZK przeprowadził w Urzędzie oraz podległych mu jednostkach samorządowych 349 kontroli (88 w 2008 r., 105 w 2009 r., 108 w 2010 r. i 48 w 2011 r.),

- 2 kontrole (po jednej w 2008 i 2010 r.) ZK przeprowadził w ZDMiKP (jednostce odpowiedzialnej za realizację inwestycji drogowych w Bydgoszczy). Dotyczyły one audytu gospodarki finansowej za 2008 r. oraz obiegu dokumentów,
- żadna z przeprowadzonych kontroli przez ZK nie obejmowała zagadnień dotyczących planowania i realizacji zadań inwestycyjnych dotyczących budowy i modernizacji dróg publicznych.

W złożonym na okoliczność nie przeprowadzania kontroli odnośnie planowania i realizacji zadań inwestycyjnych dotyczących budowy i modernizacji dróg publicznych w latach 2008 – 2011 przez ZK, Pan S.B. Koordynator Zespołu Kontroli Urzędu podał m.in., że *Przedmiotem większości kontroli przeprowadzanych przez ZK była ocena działalności jednostek podległych i nadzorowanych przez Miasto Bydgoszcz, ich gospodarki finansowej w szczególności prawidłowości dysponowania środkami publicznymi i gospodarowania mieniem, oraz przestrzegania obowiązujących przepisów. Priorytetem do 2010 r. była realizacja obowiązku wynikającego z art. 187 ustawy o finansach publicznych, zgodnie z którym należało przeprowadzać w każdym roku kontrole co najmniej 5% wydatków wszystkich podległych miastu jednostek organizacyjnych.*

[Dowód: akta kontroli str. 181 – 184]

Na podstawie rocznych sprawozdań z wykonania planu audytu za lata 2008 – 2011 sporządzonych przez ZAW stwierdzono, że 1 spośród 18 audytów wewnętrznych przeprowadzonych w badanym okresie dotyczył obszaru objętego niniejszą kontrolą. W okresie od 9.08.2011 r. do 4.11.2011 r. przeprowadzono audyt wewnętrzny projektu pn. „Budowa drogi gminnej łączącej Bydgoski Park Przemysłowy z drogą krajową nr 10” dofinansowanego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko – Pomorskiego na lata 2007 – 2013. Celem badania było uzyskanie racjonalnego zapewnienia, że projekty były realizowane zgodnie z umową i wnioskiem, a wydatki poniesione w ramach projektów były kwalifikowane. Podczas działań sprawdzających nie stwierdzono uchybień i nieprawidłowości dotyczących realizacji projektów w badanych zakresie.

[Dowód: akta kontroli str. 279, 284 - 308]

Wyjaśnienia dotyczące sposobu sprawowania nadzoru nad działalnością ZDMiKP w zakresie budowy i modernizacji dróg w związku z brakiem kontroli przeprowadzanych przez wewnętrzne komórki organizacyjne Urzędu (WK) złożyli Pan Stefan Markowski –

Zastępca Prezydenta Miasta Bydgoszczy oraz Pani Lucyna Kojder-Szweda – Dyrektor Wydziału Inwestycji Miasta, które przywołano na str. 4 i 5 niniejszego protokołu kontroli.

1.3.2. Kontrole zewnętrzne

Analizą szczegółową objęto dokumentację udostępnioną przez Sekretarza Miasta Bydgoszczy dotyczącą kontroli przeprowadzonych w Urzędzie. Stwierdzono, że:

- 4 spośród 67 przeprowadzonych w Urzędzie kontroli zewnętrznych ogółem w badanym okresie, odnosiły się do planowania i realizacji zadań inwestycyjnych dotyczących budowy i modernizacji dróg publicznych. I tak:

- W okresie od 02.07.2009r. do 29.09.2009r. Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Bydgoszczy przeprowadziła w Urzędzie Miasta Bydgoszczy kontrolę dotyczącą działań podejmowanych w latach 2004 –2009r. (I półrocze) na rzecz usprawnienia systemu transportowego w największych miastach w Polsce.

- W okresie od 09.03.2010r. do 08.04.2010r. Urząd Kontroli Skarbowej w Bydgoszczy przeprowadził kontrolę celowości i zgodności z prawem gospodarowania środkami publicznymi oraz środkami pochodzącymi z Unii Europejskiej i wywiązywania się z warunków finansowania pomocy w ramach realizacji Sektorowego Programu Operacyjnego Transport – projekt „Przebudowa wiaduktów warszawskich w ciągu ul. Fordońskiej w Bydgoszczy”, nr SPOT/2.2/184/08, wniosek o płatność nr SPOT/2.2/184/555/09. Ustalenia z kontroli zostały ujęte w protokole kontroli z dnia 15.04.2010r. sygn. UKS0491/W3E/42/11/10/26/016.

- W okresie od 31.08.2010r. do 28.09.2010r. Urząd Kontroli Skarbowej w Bydgoszczy przeprowadził kontrolę w zakresie prawidłowości wykorzystania dotacji z budżetu państwa, przyznanej w 2009r. w ramach Programu Wieloletniego pod nazwą „Narodowy Program Przebudowy Dróg Lokalnych 2008-2011”. Jednostką realizującą zadanie był Zarząd Dróg Miejskich i Komunikacji Publicznej w Bydgoszczy. Wyniki kontroli zostały ujęte w protokole z dnia 30.09.2010r. (sygn. UKS0491/W1 B/42/57/10/9/016) oraz w wyniku kontroli z dnia 29.10.2010r. (sygn. UKS0491/W1B/42/57/10/11/023).

- W okresie od 14.03.2011 r. do 25.03.2011 r. Centrum Unijnych Projektów Transportowych przeprowadziło kontrolę dotyczącą realizacji zadania „Budowa skrzyżowania DK – 80 ul. Grunwaldzka z ul. Deszczową w Bydgoszczy w celu poprawy bezpieczeństwa”. (sygn. POIS08.01.00-00-027/10).

- Powyższe kontrole nie wykazały nieprawidłowości w zakresie planowania i realizacji zadań inwestycyjnych dotyczących budowy i modernizacji dróg publicznych na terenie miasta Bydgoszczy.

[Dowód: akta kontroli str. 280 – 281]

1.3.3. Skargi

Na podstawie Centralnego Rejestru Skarg i wniosków Urzędu (rejestru skarg) stwierdzono, że w badanym okresie na złożonych ogółem 200 skarg 2 dotyczyły prowadzenia robót budowlanych związanych z budową i modernizacją dróg publicznych. I tak:

- Skarga złożona 13.01.2011 r. (nr. WO IV 1510.3 w rejestrze skarg) dotyczyła wadliwego wykonania podjazdu do budynku przy ul. Planu 6-cio letniego w Bydgoszczy. W dniu 14.01.2011 r. wystąpiono do ZDMiKP w Bydgoszczy z prośbą o wyjaśnienia i podjęcie czynności zmierzających do usunięcia problemu. ZDMiKP 1.02.2011 r. poinformował Urząd oraz nadawcę wnioskującego o zakończeniu przebudowy wskazanego istniejącego ciągu pieszego przy ul. Planu 6-cio letniego.

- Skarga złożona 17.08.2010 r. (nr. WO IV 0561-39 w rejestrze skarg) dotyczyła nie wyprofilowania przez ZDMiKP ul. Tuwima zgodnie z zapewnieniami do 11.06.2010 r.. W dniu 30.08.2010 r. PM poinformował skarżącą o wykonaniu profilowania ulicy w późniejszym terminie ze względu na awarię sprzętu. Profilowanie wykonano w październiku 2010 r.

[Dowód: akta kontroli str. 282]

1.3.4. Artykuły prasowe

Analiza wrywkowo wybranych 98 artykułów prasowych z badanego okresu w zakresie dotyczących realizacji inwestycji drogowych, z takich wydawnictw jak: *Expres Bydgoski*, *Gazeta Pomorska*, *Gazeta Wyborcza* oraz portali internetowych: www.dobralogistyka.pl, www.bydgoszcz.pl wykazała m.in., że głównie opisywano utrudnienia dla obywateli w związku z realizacją budowy lub modernizacji dróg, przebieg wyboru wykonawców (w tym przetargi), przebieg procesu inwestycyjnego oraz przyszłe plany inwestycyjne. W analizowanych artykułach nie zawarto treści dotyczących istotnych nieprawidłowości lub zaniedbań w zakresie planowania i realizacji inwestycji dotyczących budowy lub modernizacji dróg przez Miasto Bydgoszcz.

[Dowód: akta kontroli str. 283]

1.4. Realizacja wniosków pokontrolnych NIK z kontroli działań podejmowanych na rzecz usprawnienia systemu transportowego (P/09/178)

W okresie od 02.07.2009 r. do 29.09.2009 r. Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Bydgoszczy przeprowadziła kontrolę nr P/09/178, w zakresie działań na rzecz usprawnienia systemu transportowego w Mieście Bydgoszczy.

Z wystąpienia pokontrolnego z dnia 19 października 2009 r. wynika m.in., że NIK pozytywnie oceniał działania podejmowane przez Urząd na rzecz usprawnienia funkcjonowania systemu transportowego Bydgoszczy, pomimo stwierdzenia nieprawidłowości. Przeprowadzona kontrola wskazała m.in., na:

- Nieprawidłowości w zakresie rzetelności informacji zamieszczanych w corocznych, sporządzanych przez WRiS sprawozdaniach z realizacji „Strategii...”. Polegały one na rozbieżnościach między danymi WRiS, a danymi sporządzonymi (na żądanie NIK) przez ZDMiKP.
- Brak kontroli realizacji postanowień dokumentów strategicznych na rzecz usprawnienia systemu transportowego m. Bydgoszczy, w tym koordynacji i wykonawstwa poszczególnych zadań przez wydziały Urzędu oraz miejskie jednostki organizacyjne przez funkcjonującą w Urzędzie kontrolę wewnętrzną.
- Nie w pełni zadowalającą realizację postanowień dokumentów strategicznych na rzecz usprawnienia systemu transportowego m. Bydgoszczy. Jednym z celów strategicznych zawartych w obowiązującej „Strategii...”, był rozwój transportu zbiorowego z ukierunkowaniem na transport szynowy. Kontrola wykazała, że w badanym okresie długość i liczba linii tramwajowych nie uległa zmianie. W Bydgoszczy funkcjonowały 4 odcinki dróg przyspieszonego ruchu o łącznej długości 28,4 km, z czego w badanym okresie wykonano 1,6 km (tj. 5,6% ogółu). W „Studium...”, jako model docelowy przewidziano utworzenie 6 głównych tras ruchu przyspieszonego łączących odległe jednostki urbanistyczne o długości łącznej ok. 45,2 km, co stanowi, że ich realizacja w tempie z lat 2004-2009 I półrocze potrwa ponad 10 lat.
- Rozpoczęcie prac nad nową „Strategią” w 2009 r. pomimo obowiązującego dokumentu planistycznego w tym zakresie.

W związku z powyższym NIK wносиła o:

- Kontynuowanie działań na rzecz usprawnienia funkcjonowania systemu transportowego, w tym opracowanie nowej „Strategii rozwoju m. Bydgoszczy”,
- Zapewnienie zgodności informacji zamieszczanych w corocznych sprawozdaniach z realizacji „Strategii...” z danymi miejskich jednostek organizacyjnych realizujących bezpośrednio zadania z zakresu usprawnienia systemu transportowego,
- Doprowadzenie do zgodności działań WRiS z postanowieniami regulaminu organizacyjnego w zakresie kontroli prac związanych z realizacją „Strategii...”,
- Rozważenie możliwości uwzględnienia w działalności kontrolnej Urzędu realizacji zadań wynikających z postanowień dokumentów strategicznych na rzecz usprawnienia systemu transportowego m. Bydgoszczy,

[Dowód: akta kontroli str. 309 - 317]

Na podstawie dokumentacji przedłożonej przez WRiS dotyczącej realizacji wniosków pokontrolnych stwierdzono, że spośród 4 wniosków 2 zrealizowano a 2 pozostawały w realizacji: I tak:

- w odpowiedzi na wystąpienie pokontrolne ówczesny PMB Pan Konstanty Dombrowicz odnosząc się do wniosku dotyczącego rozważenia możliwości uwzględnienia w działalności kontrolnej Urzędu realizacji zadań wynikających z postanowień dokumentów strategicznych na rzecz usprawnienia systemu transportowego m. Bydgoszczy podał, że funkcjonujące wówczas w strukturach Urzędu Zespół Kontroli oraz Wydział Nadzoru Właścicielskiego (obecnie nieistniejący), będą przeprowadzać także takie kontrole. Na podstawie dokumentacji udostępnionej w Urzędzie stwierdzono, że przekazano stosowne wytyczne do wymienionych komórek jednakże do czasu zakończenia niniejszej kontroli wniosek ten nie został w pełni zrealizowany ze względu na brak przedmiotowych sprawdzeń ze strony wskazanych komórek,
- w październiku i listopadzie 2009 r. ujednociono dane dotyczące długości dróg, ulic i ścieżek rowerowych na terenie miasta Bydgoszczy gromadzone przez ZDMiKP oraz Urząd,
- w dniu 18.11.2009 r. wprowadzono korekty do sprawozdań z realizacji „Strategii ...” na podstawie skorygowanych danych, czym zrealizowano wniosek pokontrolny NIK dotyczący zapewnienia zgodności informacji zamieszczanych w corocznych sprawozdaniach z realizacji

„Strategii...” z danymi miejskich jednostek organizacyjnych realizujących bezpośrednio zadania z zakresu usprawnienia systemu transportowego,

[Dowód: akta kontroli str. 316 – 320]

• Zarządzeniem nr 20/2010 PMB z dnia 12.01.2010 r. zmieniającym zarządzenie w sprawie regulaminu organizacyjnego Urzędu wprowadzono następujące zapisy do regulaminu organizacyjnego Urzędu Miasta Bydgoszczy - „Do podstawowych zadań WRiS należy m.in.:

- monitorowanie strategii rozwoju miasta,

- opracowywanie dokumentów aplikacyjnych projektów w kontekście potrzeb miasta zgłaszanych przez wydziały.

Zrealizowano tym samym wniosek dotyczący doprowadzenia do zgodności działań WRiS z postanowieniami regulaminu organizacyjnego w zakresie kontroli prac związanych z realizacją „Strategii...”

[Dowód: akta kontroli str. 318 – 320]

• w maju 2010 r. przygotowano projekt nowej „Strategii rozwoju m. Bydgoszczy do 2015 r., który przedłożono ówczesnemu PMB 27.05.2010 r. Po wyborach samorządowych w 2010 r. prace nad projektem wznowiono powołano nowe zespoły eksperckie oraz zweryfikowano i wydłużono Diagnozę Miasta Bydgoszczy, do okresu lat 2004 – 2010.

Podjęto, zatem działania zmierzające do realizacji wniosku dotyczącego kontynuowania działań na rzecz usprawnienia funkcjonowania systemu transportowego, w tym opracowanie nowej „Strategii rozwoju m. Bydgoszczy”.

[Dowód: akta kontroli str.321 – 330]

Z wyjaśnienia złożonego przez Panią Izabelę Szczesik-Zobek – Dyrektor Wydziału Rozwoju i Strategii Miasta dotyczącego stanu zaawansowania prac nad uchwaleniem nowej „Strategii...”, wynika m.in., że „

1. Miasto Bydgoszcz posiada aktualny dokument strategiczny, pn. Strategia Rozwoju Bydgoszczy do 2015 roku. Dokument ten został przyjęty uchwałą Rady Miasta Bydgoszczy nr XXXVII/795/04 z dnia 10 listopada 2004 roku.

2. Z uwagi na fakt, iż zostały wyłożone do publicznego wglądu projekty dwóch strategicznych dokumentów krajowych:

- „Średniookresowa Strategia Rozwoju Kraju 2020”,

- „Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju 2030”,

w dalszym ciągu prowadzone są prace nad projektem Strategii Rozwoju Bydgoszczy, ponieważ należy je zweryfikować i dostosować do zapisów ww. krajowych, strategicznych dokumentów. Ponadto od kilku miesięcy oczekujemy na przyjęcie przez Radę Ministrów „Koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030”. Dopiero, gdy zapisy wspomnianych dokumentów zostaną skorelowane, dopiero wówczas Urząd Miasta Bydgoszczy może przystąpić do zakończenia prac nad Strategią Rozwoju Bydgoszczy.

3. Ponadto w dniu 28 listopada br. podjęta została uchwała Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego w sprawie przystąpienia do opracowania „Strategii rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego” oraz przyjęcia zasad, trybu i harmonogramu jej sporządzenia. Również ten fakt wpłynie na przesunięcie końcowych działań związanych z uchwaleniem Strategii Rozwoju Bydgoszczy do 2030 roku.

4. Projekt Strategii Rozwoju Bydgoszczy do 2030 r. zostanie uchwalony przez RMB po przyjęciu wspomnianych powyżej dokumentów przez Sejmik Samorządowy i Rząd RP, co wynika z konieczności dostosowania „Strategii...” do zawartych w nich zapisów.

[Dowód: akta kontroli str. 331 – 333]

2. Ocena opracowania, monitorowania oraz stopnia realizacji przyjętych przez samorządy miast wieloletnich programów inwestycyjnych w odniesieniu do zadań inwestycyjnych dotyczących budowy i modernizacji dróg publicznych

2.1. Planowanie realizacji wieloletnich zadań inwestycyjnych dotyczących budowy i modernizacji dróg publicznych

Zgodnie z art. 166 ust. 1 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. nr 249 poz. 2104 ze zm.), obowiązującej do 31.12.2009 r. uchwała budżetowa może określać limity wydatków na wieloletnie programy inwestycyjne, ujmowane w wykazie stanowiącym załącznik do uchwały budżetowej. Załącznik zawiera:

- nazwę i cel programu, projektu lub zadania,
- jednostkę organizacyjną odpowiedzialną za realizację lub koordynującą wykonywanie programu, projektu lub zadania,
- okres realizacji i łączne nakłady finansowe,

- wysokość wydatków w roku budżetowym oraz w dwóch kolejnych latach.

Ustęp 4 stanowił, że zmiana kwot wydatków na realizację programu, projektu lub zadania, o których mowa w ust. 1, następuje w drodze uchwały organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego, zmieniającej zakres wykonywania lub wstrzymującej ich wykonywanie.

Analiza limitów wydatków na wieloletnie programy inwestycyjne (zwane dalej WPI), stanowiących załączniki do uchwał budżetowych na lata 2008 – 2010 wykazała, że zawierały wyżej wymienione elementy. Zmiana kwot wydatków na realizację programów następowała w drodze uchwał RM.

[Dowód: akta kontroli 11-14, 15-17, 18-21]

Zgodnie z art. 226 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. nr 157 poz. 1240 ze zm., obowiązującej od 01.01.2010 r.), w załączniku do uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej określa się odrębnie dla każdego przedsięwzięcia:

- nazwę i cel,
- jednostkę organizacyjną odpowiedzialną za realizację lub koordynującą wykonywanie przedsięwzięcia,
- okres realizacji i łączne nakłady finansowe,
- limity wydatków w poszczególnych latach,
- limit zobowiązań.

Analiza załączników:

- nr 2 – wieloletnie projekty związane z programami realizowanymi z udziałem środków o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 27.08.2009 r. o finansach publicznych,
- nr 4 – pozostałe wieloletnie zadania majątkowe,

do wieloletniej prognozy finansowej (zwanej dalej WPF), przyjętej uchwałą RM nr VIII/39/11 z 23.02.2011 r. wykazała, że zawierały one wszystkie wyżej wymienione elementy.

[Dowód: akta kontroli 22, 23-25, 26-27]

W dniu 10.11.2004 r. Rada Miasta Bydgoszczy podjęła uchwałę nr XXXVI/795/04 w sprawie strategii rozwoju Bydgoszczy. Załącznikiem do niej była „Strategii rozwoju

Bydgoszczy do 2015 r.”. Zawarto w niej m. in.:

II.2 Rozwój układu drogowego.

II.2.1 Budowa ulic i drogowych przepraw mostowych oraz obiektów inżynierskich drogowo – kolejowych, o charakterze ponadlokalnym i ponadregionalnym, ze szczególnym uwzględnieniem kierunków strategicznych, w tym:

- trasa W – Z,
- ul. Graniczna od ul. Grunwaldzkiej do dworca PKP wraz z przeprawą mostową,
- ul. Nowochemiczna (dla potrzeb Bydgoskiego Parku Przemysłowego),

II.2.2 Modernizacja ulic układu podstawowego, w tym:

- przebudowa mostu Pomorskiego wraz z rondem Fordońskim, al. Stefana Kardynała Wyszyńskiego i al. Armii Krajowej,
- przebudowa ul. Spornej,
- przebudowa ul. Gdańskiej.

II.2.3 Modernizacja i przebudowa istniejących obiektów inżynierskich, m. in.:

- starego wiaduktu PKP w ul. Grunwaldzkiej,
- wiaduktów Warszawskich,
- wiaduktu w ul. Gdańskiej

II.2.7 Rozwój infrastruktury dojazdowej dla Bydgoskiego Parku Przemysłowego, Portu Lotniczego oraz dworców kolejowych i autobusowego.

II.3 Poprawa dostępności komunikacyjnej Bydgoszczy w układzie krajowym i międzynarodowym.

II.3.1. Modernizacja połączeń drogowych z planowaną siecią dróg ekspresowych i autostrad (ze szczególnym uwzględnieniem ulic: Nowotoruńskiej i Szubińskiej).

[Dowód: akta kontroli 8-10]

W limitach wydatków na WPI na lata 2008 – 2010 oraz w WPF ujęto m. in. zadania zawarte w „Strategii rozwoju Bydgoszczy do 2015 r.”. I tak np.:

- połączenie tramwajowe do dworca kolejowego Bydgoszcz Główna – w trakcie realizacji,
- trasa W – Z – zrealizowane,
- ul. Nowochemiczna (dla potrzeb Bydgoskiego Parku Przemysłowego) – zrealizowane,
- przebudowa ul. Spornej – zrealizowane,
- przebudowa ul. Gdańskiej – zrealizowane,
- starego wiaduktu PKP w ul. Grunwaldzkiej – zrealizowane,

- przebudowa Wiaduktów Warszawskich – zrealizowane,
- przebudowa wiaduktu w ul. Gdańskiej – zrealizowane.

2.2. Zasady kwalifikowania zadań inwestycyjnych do ujęcia w wykazach wieloletnich programów inwestycyjnych

Zgodnie z § 33 zarządzenia PMB:

- nr 1019/07 z 07.12.2007 r. w sprawie regulaminu organizacyjnego Urzędu Miasta Bydgoszczy,
- nr 47/10 z 02.02.2010 r. w sprawie ustalenia tekstu jednolitego regulaminu organizacyjnego Urzędu Miasta Bydgoszczy,

do podstawowych zadań WIM należało m. in. opracowywanie limitów wydatków na wieloletnie programy inwestycyjne w oparciu o plan rozwoju lokalnego oraz opracowanie rocznych planów inwestycyjnych i ich korekt.

[Dowód: akta kontroli 73-74, 75-76]

Zgodnie z § 31 zarządzenia PMB nr 59/2011 z 24.01.2011 r. w sprawie nadania regulaminu organizacyjnego Urzędu Miasta Bydgoszczy, do podstawowych zadań WIM należało m. in. opracowywanie limitów wydatków na wieloletnie programy inwestycyjne oraz opracowanie rocznych planów inwestycyjnych i ich korekt.

[Dowód: akta kontroli 77-78]

W WIM, zgodnie z zakresem obowiązków sprawami:

- sporządzania rocznych planów inwestycji i ich korekt,
- opracowywania limitów wydatków dla wieloletnich programów inwestycyjnych i ich korekt,

zajmowała się od 04.01.2010 referent A.C. (od dnia 14.03.2011 r. podinspektor). Wcześniej tymi sprawami zajmowała się B.S. (*nie pracująca w Urzędzie w czasie kontroli*).

[Dowód: akta kontroli 107-110]

Jak wyjaśniła Lucyna Kojder – Szweda, „pracownicy WIN, dyrektor Bogdan Tyborski, inspektor B.S., podinspektor A.C., brali udział w spotkaniach nt. planowanych inwestycji w tym drogowych, niemniej nie można tego uznać za czynny udział w rozpatrywaniu zgłoszonych przez ZDMiKP propozycji zadań inwestycyjnych – drogowych.

Z uwagi na merytoryczną właściwość WIN (inwestycje Miasta z wyłączeniem

drogowych) wyżej wymienieni pracownicy nie mieli wpisanych w swoich zakresach czynności takich obowiązków jak rozpatrywanie zgłoszonych przez ZDMiKP propozycji zadań inwestycyjnych – drogowych.”

[Dowód: akta kontroli 144]

Zgodnie z regulaminem organizacyjnym ZDMiKP, do zadań Wydziału Inwestycji Drogowych należało m. in. przygotowywanie projektów planów rzeczowo – finansowych w zakresie budowy, modernizacji, kapitalnych remontów dróg (rocznych i wieloletnich).

[Dowód: akta kontroli 111]

W 2008 r. ZDMiKP otrzymał certyfikat ISO 9001:2000. W jego ramach opracowano m. in. Proces 1.1.1. „Plany rzeczowo – finansowe oraz dokumentacja projektowa i nadzór dla robót inwestycyjnych”. Zgodnie z pkt 7.1 plany rzeczowo – finansowe inwestycji – tryb postępowania:

- naczelnik Wydziału TB (Wydziału Inwestycji Drogowych), po uzyskaniu od Naczelników Wydziałów Merytorycznych sprecyzowanych potrzeb z zakresu inwestycyjnego, opracowuje przy współpracy DE (Główny Księgowy), projekt planu rocznego i projekt limitu wydatków na wieloletnie programy inwestycyjne,
- zatwierdzone: projekt planu rocznego i projekt limitu wydatków na wieloletnie programy inwestycyjne uzgadniane zostają z Wydziałem Inwestycji Urzędu Miasta i przedstawiane przez DE do akceptacji nadzorującemu Zastępcy Prezydenta.

[Dowód: akta kontroli 112-114]

Rada Miasta Bydgoszczy, uchwałami nr:

- XIII/178/07 z 27.06.2007 r.,
- XXXIV/457/08 z 25.06.2008 r.,
- XLIX/720/09 z 24.06.2009 r.,

określiła procedury uchwalania budżetu miasta oraz szczegółowość budżetu i materiałów informacyjnych towarzyszących projektowi budżetu na odpowiednio 2008, 2009 i 2010 r.

[Dowód: akta kontroli 115-123]

Załącznikiem do ww. uchwał była m. in. „Procedura uchwalania budżetu”. I tak zgodnie z:

- * Pkt. 3 – zadania związane z konstrukcją projektu budżetu:
 - przekazanie przez Wydział Budżetu i Finansów wydziałom, jednostkom organizacyjnym

Miasta założeń do projektu budżetu,

- przekazanie przez WIM do Wydziału Budżetu i Finansów projektu planu inwestycji Miasta oraz limitów na wieloletnie programy inwestycyjne.
- * Pkt. 14 – dokonanie przez PMB analizy zgłoszonych wniosków i poprawek, wypracowanie stanowiska.

[Dowód: akta kontroli 115-123]

Rada Miasta Bydgoszczy uchwała nr LXVIII/1033/10 z 30.06.2010 r. określiła tryb prac nad projektem uchwały budżetowej na 2011 rok. Zgodnie z:

- * Pkt. 3 załącznika nr 2 „Procedura uchwalania budżetu”:
 - przekazanie dysponentom budżetu przez Wydział Budżetu i Finansów założeń do projektu budżetu na 2011 r.,
 - przekazanie przez WIM do Wydziału Budżetu i Finansów wstępnego projektu planu inwestycji Miasta na 2011 r. oraz wydatków na wieloletnie programy inwestycyjne w latach następnych.
- * Pkt. 12 – dokonanie przez PMB analizy zgłoszonych wniosków i poprawek, wypracowanie stanowiska.

[Dowód: akta kontroli 124-126]

Propozycje zadań inwestycyjnych przekazywane były przez ZDMiKP do WIM, w formie tabel pod nazwą:

- „Projekt planu inwestycyjnego” – na rok 2008,
- „Projekt planu inwestycyjnego” i „Limity wydatków na wieloletnie programy inwestycyjne” w latach 2009 – 2011.

Tabele zawierały m. in. takie dane jak: dział, rozdział, nazwę zadania, źródła finansowania, a „Limity ...” dodatkowo okres realizacji (podany przedział czasowy). Na tabelach nie było adnotacji, które zadania zostały pozytywnie lub negatywnie zaopiniowane.

[Dowód: akta kontroli 79-98]

W kontrolowanym okresie w Urzędzie nie opracowano wewnętrznych uregulowań określających procedury i zasady postępowania w zakresie kwalifikowania zadań inwestycyjnych do ujęcia w wykazach WPI.

Jak podano w punkcie 1.1 niniejszego protokołu, sprawami m. in. budowy

i modernizacji dróg zajmowała się miejska jednostka organizacyjna tj. ZDMiKP.

Nadzór na ZDMiKP do grudnia 2010 r. pełniła Zastępca Prezydenta Pani Lucyna Kojder – Szweda (obecnie Dyrektor WIM). Od grudnia 2010 r. do dnia kontroli nadzór pełnił Zastępca Prezydenta Pan Stefan Markowski.

W złożonych wyjaśnieniach w zakresie zasad kwalifikowania zadań inwestycyjnych do ujęcia w wykazach wieloletnich programów inwestycyjnych wyżej wymienieni podali, że:

Pani Lucyna Kojder – Szweda

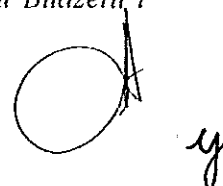
„1. Procedura kwalifikowania zadania inwestycyjnego (w tym drogowego) do ujęcia w Limitach wydatków na wieloletnie programy inwestycyjne odbywała się poprzez uwzględnienie:

- wcześniej (2004r.) objętych Strategią rozwoju Bydgoszczy do 2015r.,*
- okoliczności, które wystąpiły i które np. w związku ze znacznie szybszym pogarszaniem się niż przewidywano stanu technicznego obiektu, budowli wymusiły zaplanowanie inwestycji nie przewidzianej w ww. Strategii (np. przebudowy istniejących obiektów mostowych czy torowisk),*
- od 2007r. priorytet nadano inwestycjom drogowym, które mogły uzyskać dofinansowanie ze źródeł pozabudżetowych w tym zwłaszcza z funduszy pomocowych (środki europejskie), generujących jednakże duże obciążenie budżetu Miasta zwłaszcza ze względu na duży rozmiar inwestycji, a co za tym idzie koszt jej realizacji i tym samym wymagany wkład własny,*

2. Jeżeli w ww. zapytaniu przez „analizę efektywności ekonomicznej inwestycji” chodzi o efektywność dotyczącą stosunku między wartością poniesionych nakładów a wartością efektów uzyskanych dzięki tym nakładom – to z pewnością takie analizy prowadzi ZDMiKP choćby w postaci porównywania kosztów planowanej technologii budowy, która gwarantuje długoletnie użytkowanie (np. tzw. nakładki bitumiczne na długich odcinkach i na całej szerokości pasa drogowego zamiast tzw. poziomego „latania” punktowego dziur w zdekapitalizowanym pasie drogowym – jest to niewątpliwie „operacja” droższa ale przynosząca efekty w postaci eliminowania wielokrotnie ponoszonych kosztów na naprawy cząstkowe), czy tzw. wariantowanie przebiegu inwestycji drogowej,

W przypadku inwestycji współfinansowanych ze środków europejskich wykonuje się Studium Wykonalności, które zawiera analizę efektywności inwestycji pod względem ekonomicznym, środowiskowym i społecznym.

3. Wnioski inwestycyjne rozpatrywane były kolegialnie, na naradach organizowanych przez Prezydenta z udziałem jego Zastępców, Skarbnika Miasta, Dyrektorów: Wydziału Budżetu i

Finansów, ZDMiKP.

W przypadku inwestycji drogowych projekt planu inwestycyjnego opracowywał ZDMiKP. W projekcie tym zawsze znajdowały się inwestycje kontynuowane i pakiet najpilniejszych, które z określonych przez ZDMiKP względów powinny „wejść” do planu, być rozpoczęte (w tym współfinansowane ze środków pozabudżetowych, zwłaszcza europejskich), czy też przebudowy dróg gruntowych, których utrzymanie jest żmudne i kosztowne. Każda inwestycja drogowa zawsze znajduje uzasadnienie czy to w związku z dekapitalizacją pasa drogowego czy koniecznością poprawy układu drogowego (w tym geometrii skrzyżowań).

Wszystkie inwestycje drogowe zorientowane były na poprawę warunków ruchu drogowego, zwiększenia jego płynności, rozładowania „zatorów” czy też dostosowania do zmieniających się potrzeb w tym zakresie.

Jest to zadanie trudne zwłaszcza w układzie urbanistycznym, w którym historycznie rzecz ujmując nie przewidziano ani takiej liczby zmotoryzowanych ani też takiego rozwoju przedsiębiorczości z jakim mamy do czynienia – generujących coraz większy ruch samochodowy, samochodowy transport towarów po drogach nieprzystosowanych do tego rodzaju transportu, dojazdu i wyjazdu z nieruchomości prywatnych jak i publicznych.

4. Trudno mówić tu o tym „kto był odpowiedzialny za rozpatrywanie wniosków inwestycyjnych” – ich wybór do realizacji determinowały przede wszystkim dwa kryteria:

- warunki techniczne i formalne (z reguły dotyczyło to pełnego uzbrojenia podziemnego i własności nieruchomości),*
- możliwości finansowe Miasta na zaspokojenie potrzeb inwestycyjnych w każdej wymagającej tego dziedzinie należącej do zadań własnych gminy w tym inwestycji drogowych (na które zawsze przeznaczano największe kwoty wydatków majątkowych) z uwzględnieniem wsparcia finansowego ze źródeł zewnętrznych (w tym zwłaszcza fundusze pomocowe).*

5. ZDMiKP opracowywał projekt planu inwestycji drogowych (rocznych i wieloletnich) wraz z ich uzasadnieniem, wybór następował w oparciu o ww. kryteria, merytoryczną dyskusję osób uczestniczących w naradach organizowanych przez Prezydenta, tj. z udziałem ww. przedstawicieli jego służb, wpływającą na ocenę wniosków inwestycyjnych. Ostateczny kształt budżetu na inwestycje legalizował pod względem finansowym Skarbnik Miasta, a następnie Prezydent.”

[Dowód: akta kontroli 28-30]

Pan Stefan Markowski

„ ... Podstawą kwalifikowania zadań inwestycyjnych, w tym dotyczących transportu, były m. in.:

- *Strategia rozwoju Bydgoszczy do 2015 roku przyjęta uchwałą Nr XXXVI/795/04 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 10 listopada 2004 roku,*
- *Plan Rozwoju Bydgoszczy na lata 2009 – 2014 przyjęty uchwałą Nr XLV/632/09 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 1 kwietnia 2009 roku,*
- *Budżet miasta na 2011 rok przyjęty uchwałą Nr VIII/38/11 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 23 lutego 2011 roku, z późniejszymi zmianami,*
- *Wieloletnia prognoza finansowa Miasta Bydgoszczy na lata 2011-2043 przyjęta uchwałą Nr VIII/39/11 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 23 lutego 2011 roku, z późniejszymi zmianami,*

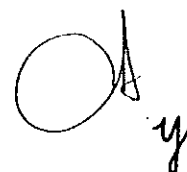
Wyboru wieloletnich transportowych zadań inwestycyjnych do zał. nr 2 i nr 4 do projektu uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej Miasta Bydgoszczy dokonano podczas 4 spotkań konsultacyjnych. W ustaleniach uczestniczyli: Prezydent Miasta Bydgoszczy, Zastępcy Prezydenta Miasta, Skarbnik Miasta, Sekretarz Miasta, Przedstawiciele Zarządu Dróg Miejskich i Komunikacji Publicznej oraz Wydziału Rozwoju i Strategii Miasta.

Zarząd Dróg Miejskich i Komunikacji Publicznej dla zgłaszanych nowych projektów zobowiązany był przedstawiać m.in. informacje dotyczące:

- *szacunkowej wartości zadania i prognozowanego czasu realizacji z podziałem na fazy realizacji inwestycji: przygotowanie, budowę, rozliczenie,*
- *zakresu rzeczowego zadania,*
- *uwarunkowań terenowo – prawnych (w tym dostępność terenu pod inwestycję, szacunkową powierzchnię terenu do pozyskania) oraz przewidywanego czasu i nakładów finansowych niezbędnych do ich uregulowania,*
- *lokalizacji w terenie (mapy z przebiegiem tras i rozwiązań komunikacyjnych).*

Kierunek działaniom inwestycyjnym ostatnich lat nadała uchwalona przez Radę Miasta w 2004 roku „Strategia rozwoju Bydgoszczy do 2015 roku”, a zawarte w niej zapisy zostały uszczegółowione w opracowywanych od 2006 roku Planach Rozwoju Bydgoszczy.

Przed wypracowaniem wykazu wieloletnich zadań majątkowych ujmowanych w załącznikach nr 2 i nr 4 do wieloletniej prognozy finansowej Miasta Bydgoszczy (w tym wieloletnich inwestycji transportowych), dokonuje się weryfikacji projektów, dostosowując ich realizację do możliwości finansowych budżetu miasta, stopnia przygotowania poszczególnych projektów, możliwości pozyskania środków zewnętrznych (w tym z Unii

Europejskiej) na ich realizację. Duże znaczenie dla wyboru nowego zadania ma jego wpływ na poprawę funkcjonowania układu transportowego w obszarze miasta oraz poprawę bezpieczeństwa.”

[Dowód: akta kontroli 31-32, 33-40]

Spotkania na których podejmowano decyzje o ujęciu bądź nie ujęciu zadań w WPI oraz WPF, nie były protokolowane, nie sporządzono dokumentacji z przebiegu rozpatrywania i oceny zgłoszonych przez ZDMiKP propozycji w zakresie ujęcia w planach inwestycyjnych Miasta zadań dotyczących budowy i modernizacji dróg (nie przedstawiono na żądanie kontrolera).

2.3. Rozpatrywanie wniosków o ujęcie zadań inwestycyjnych w wykazach wieloletnich programów inwestycyjnych przyjmowanych do realizacji przez samorząd miasta w badanym okresie.

Jak podano w punkcie 2.2 niniejszego protokołu, propozycje zadań inwestycyjnych przekazywane były przez ZDMiKP w formie tabel, na których nie było adnotacji, które zadania zostały pozytywnie lub negatywnie zaopiniowane.

W związku z powyższym, stwierdzenie przyjęcia zadania bądź odrzucenia dokonano na podstawie porównania tabel z uchwałami budżetowymi. Analiza porównawcza wykazała, że:

* Na 2008 r.

W tabeli w rozdziałach 60015 – drogi publiczne w miastach na prawach powiatu oraz 60016 drogi publiczne gminne, podano łącznie 17 zadań dotyczących budowy i modernizacji dróg publicznych. I tak:

	Zadania ujęte w propozycji przesłanej przez ZDMiKP	Uchwała budżetowa na 2008 r.
1	Trasa W – Z (kontynuacja)	X
2	Rozbudowa miejskiego układu komunikacyjnego w ciągu dróg krajowych nr 25 i 80 (opracowanie dokumentacji technicznej)	X
3	Przebudowa wiaduktów Warszawskich (kontynuacja)	X
4	Odbudowa wiaduktu w ul. Gdańskiej (kontynuacja)	X
5	Przebudowa ul. Wyzwolenia	-
6	Budowa ul. Nowopięknej	X
7	Budowa Węzła Wschodniego (rozpoczęcia prac projektowych)	-
8	Przebudowa ul. Toruńskiej wraz z budową połączenia ul. Ogińskiego z ul. Wojska Polskiego (rozpoczęcia prac projektowych)	-
9	Przebudowa ul. Kolbego (opracowanie dokumentacji technicznej)	-
10	Przebudowa ul. Bora Komorowskiego i Gieryna	-

11	Budowa ul. Składowej	-
12	Budowa ul. Deszczowej	X
13	Przebudowa ul. Marszałka Focha	X
14	Przebudowa ul. Solskiego i ul. Pięknej (opracowanie dokumentacji technicznej)	-
15	Przedłużenie ul. Mazowieckie (opracowanie dokumentacji technicznej)	-
16	Budowa ul. Ogińskiego	X
17	przebudowa ul. Fordońska i ul. Kaliskiego	X

x – ujęcie w uchwale

[Dowód: akta kontroli 79-83, 12-14]

Zadania nr 1, 3 i 4 znajdowały się w Strategii rozwoju Bydgoszczy do 2015 r.

* Na 2009 r.

W tabeli w rozdziałach 60015 – drogi publiczne w miastach na prawach powiatu oraz 60016 drogi publiczne gminne, podano łącznie 8 zadań dotyczących budowy i modernizacji dróg publicznych. I tak:

	Zadania ujęte w propozycji przesłanej przez ZDMiKP	Uchwała budżetowa na 2009 r.
1	Przebudowa ul. Wyzwolenia	-
2	Budowa ul. Ogińskiego	X
3	Budowa Węzła Zachodniego II etap (współfinansowanie z PKP)	X
4	Przebudowa ul. Spornej	X
5	Budowa ul. Deszczowej	X
6	Przebudowa ul. Marszałka Focha	X
7	Budowa drogi łączącej Bydgoski Park Przemysłowy z DK nr 10	X
8	budowa ulicy Nowogrudziądzkiej	X

x – ujęcie w uchwale

W WPI z 2009 r. ujęto również zadania nie wymienione w tabeli (projekcie), tj.:

- rewitalizacja ul. Gdańskiej na wysokości Placu Wolności
- rewitalizacja Starego Rynku wraz z przyległymi ulicami.

[Dowód: akta kontroli 84-87, 16-17]

Zadania nr 4 i 7 znajdowały się w Strategii rozwoju Bydgoszczy do 2015 r.

* Na 2010 r.

W tabeli w rozdziałach 60015 – drogi publiczne w miastach na prawach powiatu oraz 60016 drogi publiczne gminne, podano łącznie 17 zadań dotyczących budowy i modernizacji dróg publicznych. I tak:

	Zadania ujęte w propozycji przesłanej przez ZDMiKP	Uchwała budżetowa na 2010 r.
1	Przebudowa ul. Gdańskiej – Śniadeckich - Mickiewicza	-
2	Przebudowa ul. Gdańskiej – Mickiewicza – Kamienna (opracowanie dokumentacji)	-

	technicznej)	
3	Przebudowa ul. Wyzwolenia	-
4	Budowa ul. Ogińskiego – rozpoczęcie prac budowlanych	X
5	Budowa Węzła Zachodniego II etap (współfinansowanie z PKP)	X
6	Przebudowa ul. Spornej – kontynuacja	X
7	Przebudowa ul. Nowotoruńskiej	
8	Rewitalizacja ul. Dworcowej	X
9	Przebudowa skrzyżowania Fordońska – Brzechwy – Transportowa, (opracowanie dokumentacji technicznej)	-
10	Budowa pasa dla autobusów: Wyszyńskiego – (opracowanie dokumentacji technicznej)	-
11	Budowa pasa dla autobusów: Kujawska – (opracowanie dokumentacji technicznej)	-
12	Przebudowa ul. Kolbego (opracowanie dokumentacji technicznej)	-
13	Budowa ulicy Nowogrudziądzkiej	X
14	Budowa ul. Deszczowej - kontynuacja	X
15	Budowa drogi łączącej Bydgoski Park Przemysłowy z DK nr 10 – kontynuacja	X
16	Przebudowa ul. Chodkiewicza	X
17	Rewitalizacja Starego Rynku wraz z przyległymi ulicami (opracowanie dokumentacji technicznej)	X

x – ujęcie w uchwale

W WPI z 2010 r. ujęto również zadanie nie wymienione w tabeli (projekcie), tj. przebudowa ul. Nakielskiej.

[Dowód: akta kontroli 88-94, 19-21]

* Na 2011 r.

W tabeli w rozdziałach 60015 – drogi publiczne w miastach na prawach powiatu oraz 60016 drogi publiczne gminne, podano łącznie 8 zadań dotyczących budowy i modernizacji dróg publicznych. I tak:

	Zadania ujęte w propozycji przesłanej przez ZDMiKP	Uchwała budżetowa na 2011 r.
1	Budowa ul. Ogińskiego	X
2	Budowa Węzła Zachodniego II etap	X
3	Rewitalizacja ul. Dworcowej	X
4	Przebudowa ul. Gdańskiej	X
5	Przebudowa ul. Nowotoruńskiej	X
6	Budowa drogi łączącej Bydgoski Park Przemysłowy z DK nr 10	X
7	Rewitalizacja Starego Rynku wraz z przyległymi ulicami	X
8	Przebudowa ul. Chodkiewicza	X

x – ujęcie w uchwale

W planie finansowym (załącznik do uchwały), ujęto również zadanie nie wymienione w tabeli (projekcie), tj. przebudowa ul. Nakielskiej. Z zadań zaplanowanych na 2011 r. (w porównaniu z 2010 r.), usunięto budowę ulicy Nowogrudziądzkiej.

[Dowód: akta kontroli 95-98, 23-25, 26-27]

Wyjaśnienia na okoliczność:

* Ujęcia w WPI zadań nie wymienionych w propozycjach składanych przez ZDMiKP, tj.:

– w WPI z 2009 r.:

- rewitalizacja ul. Gdańskiej na wysokości Placu Wolności,

- rewitalizacja Starego Rynku wraz z przyległymi ulicami,
- w WPI z 2010 – przebudowa ul. Nakielskiej.
- * W oparciu o jakie informacje ustalano okres realizacji zadań inwestycyjnych, wielkość środków finansowych potrzebnych na poszczególne zadania, które ujęto w WPI, a nie ujęto ich w propozycjach składanych przez ZDMiKP.

złożyła Pani Lucyna Kojder – Szweda. Wynika z nich, że:

„Rewitalizacja ul. Gdańskiej (na wys. Placu Wolności)”. Zadanie to było realizowane przez Wydział Inwestycji UMB. Prawidłowa nazwa zadania brzmi: „Rewitalizacja otoczenia Placu Wolności i Parku im. Kazimierza Wielkiego, polegająca na przebudowie misy fontanny, ścieżek spacerowych, odtworzeniu mozaiki, wykonaniu małej architektury, oświetlenia z iluminacją otoczenia” (zadanie dofinansowane ze środków UE).

„Rewitalizacja Starego Rynku”. Zadanie zostało zainicjowane przez Miejską Pracownię Urbanistyczną poprzez ogłoszenie konkursu otwartego na koncepcję zagospodarowania pierzei zachodniej i płyty Starego Rynku. ZDMiKP jako merytorycznie właściwy ws. inwestycji drogowych zlecił wykonanie dokumentacji projektowej na ww. zadanie, w oparciu o zwycięską pracę konkursową.

Ulica Nakielska. Decydującym o rozpoczęciu ww. przebudowy jest bardzo zły stan techniczny ul. Nakielskiej zagrażający bezpieczeństwu ruchu drogowego. Przeprowadzane często kosztowne remonty cząstkowe są mało skuteczne.

Okres realizacji zadań inwestycyjnych, wielkość środków finansowych niezbędnych na poszczególne zadania ustalano na roboczych spotkaniach z udziałem przedstawicieli wydziałów UMB i jednostek organizacyjnych podległych Prezydentowi. Kluczem do ustaleń w tej materii zawsze były możliwości finansowe Miasta w określonym horyzoncie czasowym, o których informował Skarbnik Miasta i WBF.”

[Dowód: akta kontroli 142-143]

Wyjaśnienia na okoliczność:

- * Ujęcia w planie finansowym na 2011 r. zadania nie wymienionego w propozycjach składanych przez ZDMiKP, tj. przebudowa ul. Nakielskiej.
- * W oparciu o jakie informacje ustalano okres realizacji oraz wielkość środków finansowych potrzebnych na ww. zadanie.
- * Usunięcia z zadań zaplanowanych na 2011 r. (w porównaniu z 2010 r.), budowy ulicy Nowogrudziądzkiej.

złożył Pan Stefan Markowski. Wynika z nich, że:

„1) zadanie inwestycyjne pn. „Przebudowa ulicy Nakielskiej” znajdowało się w planie inwestycyjnym od roku 2010, przy czym w roku 2010 nie został poniesiony żaden wydatek, a zawarta umowa (2010 r.) na opracowanie dokumentacji technicznej dla ww. przebudowy generowała wydatek dopiero w roku 2011. Przy opracowywaniu budżetu na 2011 rok zdecydowano o czasowym zaniechaniu ww. przebudowy, wobec czego w nazwie zadania doprecyzowano, iż wydatek na to zadanie dotyczy jedynie opracowania ww. dokumentacji. Tym samym okres realizacji zadania w tym zakresie i wielkości środków finansowych odpowiadał okresowi jego realizacji i wynagrodzeniu jakie zostało określone na ten zakres w umowie z wykonawcą ww. dokumentacji,

2) przyczyną usunięcia z planu inwestycyjnego na 2011 r. zadania w zakresie budowy ul. Nowogrudziądzkiej – była decyzja o jego wykonaniu poprzez koncesjonariusza z jego własnych środków w ramach umowy o zawarcie koncesji na roboty budowlane, polegające na zaprojektowaniu, wybudowaniu i eksploatacji ogólnodostępnego wielopoziomowego parkingu przy ul. Grudziądzkiej w zamian za wyłączne prawo do eksploatacji ww. obiektu, w tym pobierania pożytków. Zwłaszcza, że w czasie ww. budowy zaprojektowany pas drogowy służyć będzie najpierw jako zaplecze organizacyjne, montażowe i budowlane, a po wybudowaniu dopiero będzie pełnić funkcję drogi publicznej (dojazdowej i wyjazdowej) do obsługi parkingu.”

[Dowód: akta kontroli 145-146]

Porównanie zrealizowanych w kontrolowanym okresie drogowych zadań inwestycyjnych z zadaniami planowanymi do realizacji w „Strategii rozwoju Bydgoszczy do 2015 r.” wykazało, że:

	Strategia rozwoju Bydgoszczy do 2015 r.	Zrealizowano / Niezrealizowano
1	budowa trasy W – Z,	Z
2	budowa ul. Granicznej od ul. Grunwaldzkiej do dworca PKP wraz z przeprawą mostową,	N
3	budowa ul. Nowochemicznej (dla potrzeb Bydgoskiego Parku Przemysłowego),	Z
4	przebudowa mostu Pomorskiego wraz z rondem Fordońskim, al. Stefana Kardynała Wyszyńskiego i al. Armii Krajowej (realizacja przez 2008 r.)	Z
5	przebudowa ul. Spornej,	Z
6	przebudowa ul. Gdańskiej.	Z
7	przebudowa starego wiaduktu PKP w ul. Grunwaldzkiej,	Z
8	przebudowa Wiaduktów Warszawskich,	Z
9	przebudowa wiaduktu w ul. Gdańskiej,	Z
10	rozwój infrastruktury dojazdowej dla Bydgoskiego Parku Przemysłowego, Portu	Z

	Lotniczego oraz dworców kolejowych i autobusowego,	
11	modernizacja połączeń drogowych z planowaną siecią dróg ekspresowych i autostrad (ze szczególnym uwzględnieniem ulic: Nowotoruńskiej i Szubińskiej).	Z

Jak wynika z powyższego, na 11 zadań ujętych w Strategii:

- 8 z nich zrealizowano,
- 2 zrealizowano częściowo, tj. zadanie nr 10 i 11 (pogrubioną czcionką wskazano zadania zrealizowane),
- 1 zadanie nie zrealizowane.

Odnosnie zadania nr 2, które do czasu zakończenia kontroli nie zostało rozpoczęte stwierdzono, że:

- * Budowa ul. Granicznej od ul. Grunwaldzkiej do dworca PKP wraz z przeprawą mostową, miała na celu połączyć linią tramwajową dworzec kolejowy PKP Bydgoszcz Główna z centrum miasta Bydgoszczy.
- * Zadanie to było 1 z 3 opcji, przedstawionych w „Analizie wielokryterialnej” opracowanej w listopadzie 2008 r. przez Fundację „Rozwój UTP” działającą przy Uniwersytecie Technologiczno – Przyrodniczym w Bydgoszczy.
- * Dla potrzeb wyboru w marcu 2009 r. przeprowadzono m. in. konsultacje społeczne.
- * W dniu 16.04.2009 r. na podstawie materiałów studialnych, wniosku zespołu ekspertów, sformułowanego na podstawie wyników Analizy Wielokryterialnej, raportu z przeprowadzonych konsultacji społecznych w dniach od 9 lutego 2009 r. do 2 marca 2009 r. do dalszych prac projektowych zarekomendowano przebieg linii tramwajowej według trasy nr 2 „Naruszewicza”, tj. ulicami: Marszałka Focha, Naruszewicza, Dworcową i Zygmunta Augusta.

[Dowód: akta kontroli 101-106]

Zadanie budowy linii tramwajowej według trasy nr 2 „Naruszewicza”, tj. ulicami: Marszałka Focha, Naruszewicza, Dworcową i Zygmunta Augusta, w czasie trwania kontroli było w trakcie realizacji, i zostało opisane w protokole kontroli ZDMiKP.

Niżej wymienione zadania:

- Trasa W – Z,
- Przebudowa wiaduktów Warszawskich.

- Przebudowa ul Marszałka Focha.
- Budowa ul. Ogińskiego (w trakcie).
- Budowa drogi łączącej Bydgoski Park Przemysłowy z DK nr 10.
były dofinansowywane środkami UE.

[Dowód: akta kontroli 58-72]

2.4. Realizacja zadań inwestycyjnych dotyczących budowy i modernizacji dróg

Uchwałą nr XXV/316/07 Rady Miasta Bydgoszczy z 19.12.2007 r. ustanowiono budżet miasta na 2008 r. W ciągu roku budżet był zmieniany łącznie 11 razy, ostatni raz uchwałą nr XL/558/08 Rady Miasta Bydgoszczy z 17.12.2008 r. Limity wydatków na wieloletnie programy inwestycyjne w latach 2008 – 2010 stanowiły załącznik nr 5a. Zgodnie z nim:

- * W latach 2008 – 2011 planowano zrealizować łącznie 13 zadań dotyczących budowy lub modernizacji dróg publicznych, w tym:
 - drogi krajowe → 2,
 - drogi powiatowe → 4,
 - drogi gminne → 5,
 - obiekty inżynierskie – 2.
- * W 12 przypadkach planowano zakończyć realizację zadania do końca 2011 r.
- * W 1 przypadku (budowa ul. Ogińskiego), termin zakończenia planowano na 2013 r.

[Dowód: akta kontroli 41, 42-43, 44-45]

Analiza terminów rozpoczęcia i zakończenia wyżej wymienionych zadań wykazała, że:

- * W 12 przypadkach do dnia 30.06.2011 r. rozpoczęto roboty budowlane, i tak:
 - w 11 przypadkach do dnia 30.06.2011 r. zakończono roboty budowlane,
 - w 1 przypadku zadanie było w trakcie realizacji,
- * W 1 przypadku (przebudowa Węzła zachodniego – II etap, planowany termin realizacji 2009 – 2011), termin realizacji przesunięto na okres po 2011 r.

[Dowód: akta kontroli 46-47]

Nie stwierdzono przypadków nie ujęcia w kolejnych wykazach wieloletnich programów inwestycyjnych, zadań wymienionych w wyżej wymienionym załączniku nr 5a.

[Dowód: akta kontroli 12-14, 16-17, 19-21, 23-25, 26-27]

W kolejnych wieloletnich programach inwestycyjnych, stanowiących załączniki do uchwał budżetowych na lata 2009 – 2010 ujęto dodatkowo następujące zadania:

Na 2009 r.:

- * Rewitalizacja ul. Dworcowej. Przebudowa od ul. Matejki do ul. Gdańskiej, okres realizacji 2009 – 2011 za łącznie 6 500 tys. zł.
- * Przebudowa ul. Nakielskiej, okres realizacji 2010 – 2012 za łącznie 22 000 tys. zł.
- * Przebudowa ul. Chodkiewicza, okres realizacji 2010 – 2012 za łącznie 28 500 tys. zł.
- * Przebudowa ulic w rejonie Starego Rynku, okres realizacji 2010 – 2011 za łącznie 5 700 tys. zł.

[Dowód: akta kontroli 48, 49-51]

Na 2010 r.:

- * Rewitalizacja ul. Dworcowej. Przebudowa od ul. Matejki do ul. Gdańskiej, okres realizacji 2009 – 2011 za łącznie 6 500 tys. zł.
- * Przebudowa ul. Nakielskiej, I etap od ronda Grunwaldzkiego do ul. Czerwonego Krzyża, okres realizacji 2010 – 2013 za łącznie 22 000 tys. zł.
- * Przebudowa ul. Chodkiewicza, okres realizacji 2010 – 2012 za łącznie 28 500 tys. zł.
- * Przebudowa ulic w rejonie Starego Rynku, okres realizacji 2010 – 2011 za łącznie 5 700 tys. zł.

[Dowód: akta kontroli 52, 53-55]

W budżecie miasta na 2011 r. nie ujęto wieloletniego programu inwestycyjnego. Zadania inwestycyjne planowane do realizacji w kolejnych latach zawarto w załączniku do uchwały nr VIII//39/11 Rady Miasta Bydgoszczy z 23.02.2011 r. w sprawie wieloletniej prognozy finansowej (zwanej dalej WPF). I tak planowano budowę:

- linii tramwajowej z centrum miasta do dworca kolejowego Bydgoszcz Główna z rozbudową ulic Marszałka Focha, Naruszewicza, Dworcowa i Zygmunta Augusta w Bydgoszczy w latach 2008 – 2013,
- ul. Ogińskiego w Bydgoszczy na odcinku od ulicy Powstańców Wielkopolskich do ul. Wojska Polskiego wraz z obiektami inżynierskimi i dojazdami w latach 2008 – 2013,
- ul. Chodkiewicza, okres realizacji 2010 – 2013,
a także przebudowę:
- ulic w rejonie Starego Rynku w latach 2010 – 2012,

- węzła zachodniego, etap II, okres realizacji 2009 – 2014,
- ul. Nowotoruńskiej, okres realizacji 2011 – 2012,
- ul. Gdańskiej od Śniadeckich do Chodkiewicza, okres realizacji 2011 – 2014,
- oraz rewitalizację ul. Dworcowej polegającą na przebudowie ulicy na odcinku od ul. Matejki do ul. Gdańskiej w latach 2009 – 2011.

[Dowód: akta kontroli 22, 23-25, 26-27]

Jak wynika z powyższych danych, w przypadku zadania:

- * Przebudowa węzła zachodniego, etap II.

W WPI z 2008 r. planowany termin realizacji obejmował lata 2009 – 2011. W uchwale budżetowej na 2010 r. termin ten przesunięto na lata 2009 – 2012. Następnie uchwałą RM nr XV/249/11 z 28.09.2011 r. okres realizacji został przesunięty na 2009 – 2014. W uzasadnieniu podano, że *„obecnie wszczęto procedurę przetargową na opracowanie dokumentacji projektowej”*. Brak podania przyczyn przesunięcia terminu realizacji.

- * Przebudowa ul. Nakielskiej.

Pierwotny okres realizacji, uchwałą nr LXXVII/1142/10 RM został przesunięty z 2010 – 2012 na 2010 – 2013. Następnie w WPF z 2011 r. zadanie zostało włączone do „Planu inwestycyjnego na 2011 r.” w zakresie opracowania dokumentacji projektowej. Nie podano przyczyn przesunięcia terminu realizacji.

- * Przebudowa ul. Chodkiewicza.

Pierwotny okres realizacji został przesunięty w WPF na 2011 r. z 2010 – 2012 na 2010 – 2013. Nie podano przyczyn przesunięcia terminu realizacji.

- * Przebudowa ulic w rejonie Starego Rynku.

Pierwotny okres realizacji został przesunięty w WPF na 2011 r. z 2010 – 2011 na 2010 – 2012. Nie podano przyczyn przesunięcia terminu realizacji.

Wyjaśnienia na powyższą okoliczność złożyła Pani Lucyna Kojder – Szweda. Wynika z nich, że:

„Węzeł Zachodni – etap II.

Z pozyskanych informacji wynika, iż przyczyną przesunięcia realizacji zadania na lata 2009 – 2012 było przedłużające się postępowanie o wydanie decyzji środowiskowej i tym samym uzyskania decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej. Uniemożliwiło to wykonanie dokumentacji projektowej w umownym terminie. Ponadto w trakcie opracowywania dokumentacji wynikała konieczność zaprojektowania przebudowy linii

wysokiego napięcia. W związku z powyższym termin zakończenia zadania zaplanowano na 2012 r.

Przesunięcie realizacji zadania na lata 2009 – 2014 wynika z rozszerzenia w 2011r. zakresu rzeczowego zadania o budowę przeprawy mostowej przez Kanale Bydgoski. W związku z powyższym termin jego zakończenia zaplanowano na 2014 r.

Przebudowa ul. Nakielskiej.

Z uzyskanych informacji wynika, iż przyczyną przesunięcia realizacji zadania na lata 2010 – 2013 (sesja Rady Miasta z 27.10.2010 r.) było przedłużające się postępowanie przetargowe (wpłynęło 6 ofert w tym 1 zagraniczna, treść ofert wymagała wszczęcia postępowania wyjaśniającego i uzupełniającego ze strony oferentów), co nie pozwoliło na zakończenie I etapu prac projektowych (tj. wykonanie koncepcji programowej dla przebudowy ul. Nakielskiej) w roku 2010. Termin zakończenia zadania zaplanowano na 2013 r.

Przebudowa ul. Chodkiewicza.

Z pozyskanych informacji wynika, iż przyczyną przesunięcia realizacji zadania na lata 2010 – 2013 (sesja Rady Miasta z 31.01.2011 r.) była przedłużająca się procedura uzgadniania projektu budowlanego z gestorem kolidującego uzbrojenia (sieć wodociągowa), tj. z Miejskie Wodociągi i Kanalizacja, jak również przedłużające się postępowanie o wydanie decyzji środowiskowej, co uniemożliwiło zakończenie prac projektowych, uzyskanie zezwolenia na realizację inwestycji drogowej w zakładanym terminie i w efekcie rozpoczęcie robót budowlanych generujących wydatki. W związku z powyższym termin zakończenia zadania zaplanowano na 2013 r.

Przebudowa ulic w rejonie Starego Rynku.

Z pozyskanych informacji wynika, iż przyczyną przesunięcia realizacji zadania na lata 2010 – 2012 (sesja Rady Miasta z 31.01.2011 r.) było przedłużające się postępowanie o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach co uniemożliwiło uzyskanie decyzji o lokalizacji inwestycji celu publicznego w zakładanym terminie, a co za tym idzie – zakończenie prac projektowych związanych z rewitalizacją ulic w rejonie Starego Rynku. W związku z powyższym termin zakończenia zadania zaplanowano na 2012 r. (zadanie dofinansowane ze środków UE).

Z uwagi na stopień szczegółowości zapytań, odpowiadając na nie, posilkowałam się także wiedzą ZDMiKP, zwłaszcza ws. dotyczących okresu po 14.12.2010 r."

[Dowód: akta kontroli 142-143]

2.5. Terminowość realizacji wybranych zadań inwestycyjnych dotyczących budowy i modernizacji dróg

Badaniem objęto 10 zadań (wybranych pod względem wielkości planowanych nakładów inwestycyjnych na ich realizację), ujętych w wieloletnim planie inwestycyjnym obowiązującym w 2008 r. I tak:

1. Przebudowa skrzyżowania Fordońska – Kaliskiego.
2. Przebudowa istniejącego układu drogowego dla potrzeb realizacji zadania Trasa W – Z.
3. Budowa drogi łączącej Bydgoski Park Przemysłowy z drogą krajową Nr 10.
4. Budowa ul. Deszczowej.
5. Przebudowa ul. Focha.
6. Przebudowa Wiaduktów Warszawskich.
7. Odbudowa wiaduktu w ul. Gdańskiej.
8. Przebudowa ul. Spornej wraz z rozbiórką i odbudową mostu.
9. Trasa W – Z – ul. Ludwikowo, odcinek od ul. Zaświat do ul. Żeglarskiej wraz z estakadą nad torami kolejowymi.
10. Budowa ul. Ogińskiego od ul. Powstańców Wielkopolskich do ul. Wojska Polskiego wraz z obiektem mostowym i dojazdami.

Analiza dokumentacji dotyczącej wyżej wymienionych zadań wykazała, że:

* W 9 przypadkach zadanie zostało zrealizowane.

– w 6 z nich lata realizacji były zgodne z latami ujętymi w WPI z 2008 r., tj. zadania nr 1, 2, 5, 6, 8 i 9,

– w 2 przypadkach, tj. zadania nr 4, i 7 termin rozpoczęcia realizacji różnił się od terminu podanego w WPI z 2008 r. Termin zakończenia zadania był zgodny z terminem podanym w WPI z 2008 r. I tak:

Nr zadania	Pierwotny termin realizacji (WPI z 2008 r.)	Faktyczny termin realizacji
4	2006 – 2010	2009 – 2010
7	2006 – 2008	2007 – 2008

– w 1 przypadku, zadanie nr 3 termin rozpoczęcia i zakończenia realizacji różnił się od terminu podanego w WPI z 2008 r.

Nr zadania	Pierwotny termin realizacji (WPI z 2008 r.)	Faktyczny termin realizacji
3	2009 – 2010	2011

- * W 1 przypadku, zadanie nr 10, pierwotny termin realizacji określono na lata 2008 – 2013. Przekazanie placu budowy wykonawcy nastąpiło 23.09.2010 r., a termin zakończenia zadania, zgodnie z umową przewidziano na 16.09.2013 r.

[Dowód: akta kontroli 99-100]

Pierwotny termin realizacji zadania nr 3 został przesunięty uchwałą RM nr LXXIV/1112/10 z 29.09.2010 r. (uchwała zmieniająca budżet na 2010 r.). W uzasadnieniu podano, że „przesuwa się część wydatków na zadaniu pn. „Budowa drogi łączącej Bydgoski Park Przemysłowy z drogą krajową Nr 10”, na rok 2011, uwzględniając faktyczne koszty zadania w roku bieżącym, stanowiące następstwo przedłużających się procedur administracyjnych (w tym będących wynikiem przysługujących stronie – Koło Łowieckie Nr 3 „Leśnik – środków odwoławczych). ... W związku z jw. zakończenie zadania planowane jest na 2011 rok.”

[Dowód: akta kontroli 56, 57]

Ustalono, że:

- w dniu 23.04.2010 r. PMB orzekł o braku potrzeby przeprowadzania oceny oddziaływania planowanego zadania na środowisko,
- Koło Łowieckie nr 3 „Leśnik” z siedzibą w Białych Błotach pismem z 14.05.2010 r. odwołało się od ww. decyzji,
- Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Bydgoszczy w dniu 05.07.2010 r. utrzymało w mocy zaskarżoną decyzję PMB,
- w dniu 21.09.2010 r. dla tego zadania uzyskano decyzję o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej.

[Dowód: akta kontroli 127-136, 137-140]

Planowana i rzeczywista wielkość nakładów na realizację zadania przedstawiała się następująco (w mln zł.):

Nr zadania	Planowana wielkość nakładów WPI z 2008 r.	Faktyczna wielkość nakładów
1	4,45	4,45
2	4,503	4,31
3	6,5	3,8
4	10,14	5,64
5	18,1	18
6	22,3	20,94

7	27,8	28,124
8	30	31,16
9	82,384	82,88
10	175	207,7

* - wartość inwestycji wynikająca z umowy z wykonawcą.

[Dowód: akta kontroli 46-47]

Jak wynika z tabeli, w przypadku zadań nr 3, 4 i 10 wystąpiły różnice w planowanych i rzeczywistych nakładach. Jak wyjaśnił Naczelnik Wydziału Inwestycji Drogowych ZDMiKP, przyczyną były:

„Zad. nr 3 Budowa drogi łączącej Bydgoski Park Przemysłowy z drogą krajową Nr 10.

Zad. nr 4 Budowa ul. Deszczowej

W WPI z 2008 r. wartość zadania została określona szacunkowo. W wyniku przeprowadzonego postępowania przetargowego na realizację zadania zmniejszono jego wartość do kwoty wynikającej z umowy zawartej z wykonawcą robót. Ponadto po zakończeniu i rozliczeniu zadania urealniono jego wartość do wysokości poniesionych kosztów.

Zad. nr 10 Budowa ul. Ogińskiego od ul. Powstańców Wielkopolskich do ul. Wojska Polskiego wraz z obiektem mostowym i dojazdami

W WPI z 2008 r. wartość zadania została określona szacunkowo. W wyniku opracowanej w 2010 r. dokumentacji projektowej i przeprowadzonego na jej podstawie postępowania przetargowego na realizację robót zaktualizowano wartość inwestycji.”

[Dowód: akta kontroli 271]

3. Badanie szczegółowe wybranych inwestycji drogowych

Inwestycje wytypowane do szczegółowej kontroli przez NIK:

a) Inwestycje w trakcie realizacji

-linia tramwajowa z centrum miasta do dworca kolejowego Bydgoszcz Główna z rozbudową ulic: Marszałka Focha, Naruszewicza, Dworcowa, Zygmunta Augusta – wartość inwestycji: 75.233.236 zł;

-Nowotoruńska na odcinku od Planu 6 letniego do Hutniczej - wartość inwestycji 4.626.706 zł.

b) Inwestycja zrealizowana

-Przebudowa ulicy Gdańskiej(11 Listopada-Rekreacyjna) - 2008 r.

Zgodnie z pkt. 1.1. niniejszego protokołu realizacja inwestycji drogowych w całości należała do ZDMiKP w Bydgoszczy.

[Dowód: akta kontroli str. 218]

Ustalenia z kontroli w tym zakresie przedstawiono w protokole kontroli ZDMiKP przeprowadzonej równolegle przez Delegaturę NIK w Bydgoszczy.

Jak wykazano w pkt. 1.3. niniejszego protokołu zadania wykazane powyżej nie były przedmiotem kontroli wewnętrznych i zewnętrznych oraz audytu wewnętrznego. Urząd nie dysponował dokumentacją w zakresie sprawowania nadzoru nad ZDMiKP w zakresie wskazanych powyżej inwestycji.

[Dowód: akta kontroli str. 218]

Z wyjaśnień dotyczących sposobu sprawowania nadzoru przez Urząd nad wymienionymi inwestycjami drogowymi realizowanymi przez ZDMiKP złożonych przez:

- Pana Stefana Markowskiego – Zastępcę Prezydenta Miasta Bydgoszczy od stycznia 2011 r., wynika m.in., że

a) Budowa linii tramwajowej z centrum miasta do dworca kolejowego Bydgoszcz Główna z rozbudową ulic: Marszałka Focha, Naruszewicza, Dworcowa, Zygmunta Augusta

Zadanie jest współfinansowane ze środków unijnych w ramach RPO WK-P na lata 2007-2013. Beneficjentem jest Miasto Bydgoszcz. Prezydent Bydgoszczy, jako przedstawiciel Beneficjenta podpisywał wszystkie dokumenty aplikacyjne oraz umowę o dofinansowanie projektu. Postęp rzeczowo-finansowy monitorowany jest przez służby finansowe Prezydenta Miasta.

W dniu 3.11.11. Zastępca Prezydenta Stefan Markowski wyraził zgodę, na wniosek Zespołu Audytorów Urzędu miasta, na włączenie zadania w do planu audytów zespołu na 2012 rok (kopia pisma w załączeniu).

b) Przebudowa ul. Nowotoruńskiej na odcinku od Planu 6 letniego do Hutniczej

Nadzór nad realizacją inwestycji przez Urząd miasta realizowany jest wg form i metod wymienionych w złożonym wyjaśnieniu dotyczącym sprawowania nadzoru nad ZDMiKP (patrz pkt. 1.3.1 niniejszego protokołu) .

[Dowód: akta kontroli str. 31 – 40]

- Panią Lucynę Kojder-Szweda – Zastępcę Prezydenta Miasta Bydgoszczy do grudnia 2010 r., obecnie Dyrektor Wydziału Inwestycji Miasta, wynika m.in., że „monitorowanie” ww. inwestycji jak każdej innej odbywało się poprzez wspólne rozwiązywanie problemów, jeżeli takie miały miejsce i o ich wystąpieniu została poinformowana przez ZDMiKP.

[Dowód: akta kontroli str. 28 – 30]

Poprzez zamieszczenie w protokole kontroli niżej wymienionych pouczeń kontrolerzy informują Pana Rafała Bruskiego – Prezydenta Miasta Bydgoszczy o przysługującym mu prawie:

- Zgłoszenia przed podpisaniem protokołu kontroli, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego protokołu kontroli, pisemnych, umotywowanych zastrzeżeń, co do ustaleń zawartych w protokole kontroli (art. 55 ust. 1 i 2 ustawy o NIK);
- Odmowy podpisania niniejszego protokołu kontroli, z jednoczesnym obowiązkiem złożenia na tę okoliczność, w terminie 7 dni, wyjaśnień dotyczących przyczyn odmowy podpisania protokołu kontroli (art. 57 ust. 1 ustawy o NIK). W przypadku zgłoszenia zastrzeżeń, termin 7 dni - zgodnie z art. 57 ust. 2 ustawy o NIK - biegnie od dnia otrzymania ostatecznej uchwały w sprawie ich rozpatrzenia;
- Złożenia z własnej inicjatywy na piśmie dodatkowych wyjaśnień, co do przyczyn i okoliczności powstania nieprawidłowości opisanych w niniejszym protokole kontroli, w terminie uzgodnionym z kontrolerem (art. 59 ust. 2 ustawy o NIK).

O przeprowadzeniu kontroli dokonano wpisu do książki kontroli pod poz. 8/2011.

Protokół niniejszy sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden wręczono Panu Prezydentowi w dniu 23.12.2011 r., po czym protokół podpisano.

[Dowód: akta kontroli str. 377]

Bydgoszcz, dnia 23.12.2011 r.

Starszy inspektor kontroli państwowej

z Delegatury NIK w Bydgoszczy

Artur Nierebiński

Główny specjalista kontroli państwowej
z Delegatury NIK w Bydgoszczy

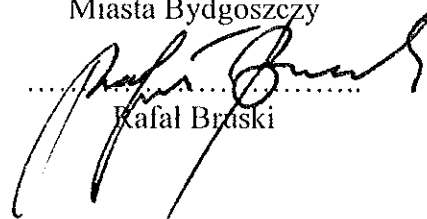

Artur Gackowski

Bydgoszcz, dnia 23 12.2011 r.

Prezydent

Miasta Bydgoszczy

Rafał Bruski

